

M&R BIURO PROJEKTÓW MIELOCH SP Z O.O.
UL. MACIEJA RATAJA 106A, 61-695 POZNAŃ
TEL./FAX. +48 61 826 92 49

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY CHOSZCZNO

DATA OPRACOWANIA: CZERWIEC 2023

OPRACOWANIE: MGR INŻ. ARCH. EWA MIELOCH-STOJCZYK

WSPÓŁPRACA: INŻ. ALEKSANDER ZAWADZKI

SPIS TREŚCI

WSTĘP	4
1. Przedmiot opracowania	4
2. Podstawy formalno-prawne opracowania	4
3. Cel i zakres merytoryczny opracowania	5
4. Metody pracy i materiały źródłowe	6
CHARAKTERYSTYKA STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA	8
5. Położenie, użytkowanie i zagospodarowanie terenu	8
6. Charakterystyka poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego i ich wzajemnych powiązań	8
6.1. Rzeźba terenu	8
6.2. Warunki geologiczno-gruntowe	9
6.3. Zasoby naturalne	9
6.4. Wody powierzchniowe	9
6.5. Wody podziemne	10
6.6. Gleby	11
6.7. Szata roślinna	11
6.8. Świat zwierzęcy	12
6.9. Krajobraz	12
6.10. Klimat lokalny, stan powietrza atmosferycznego oraz klimat akustyczny	13
6.11. Obiekty i obszary cenne przyrodniczo objęte ochroną	13
6.12. Dziedzictwo kulturowe	15
OCENA ODDZIAŁYWANIA PROJEKTU STUDIUM	16
7. Ocena rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych i innych ustaleń projektu Studium	16
7.1. Cel opracowania projektu Studium	16
7.2. Ustalenia projektu Studium	16
7.3. Powiązanie ustaleń projektu Studium z innymi dokumentami oraz sposób realizacji celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym i krajowym.	17
7.4. Skutki braku realizacji ustaleń projektu Studium	19
7.5. Istotne z punktu widzenia projektu Studium zapisy zawarte w ustawach	20
7.6. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektu Studium	21
8. Ocena oddziaływania na komponenty środowiska i zagrożenia dla środowiska w wyniku realizacji ustaleń projektu Studium.	21
8.1. Oddziaływanie na rzeźbę terenu i gleby	21
8.2. Oddziaływanie na warunki podłoża	21
8.3. Oddziaływanie na warunki wodne	22
8.4. Oddziaływanie na szatę roślinną, świat zwierzęcy oraz obszary chronione i obszary Natura 2000	23
8.5. Oddziaływanie na stan higieny atmosfery, klimat lokalny i akustyczny	24
8.6. Oddziaływanie na różnorodność biologiczną	25

8.7.	Oddziaływanie na ludzi	25
8.8.	Oddziaływanie na krajobraz.....	25
8.9.	Oddziaływanie na zasoby naturalne	25
8.10.	Oddziaływanie na zabytki i dobra materialne.....	26
8.11.	Transgraniczne oddziaływanie.....	26
9.	Rozwiązania alternatywne.....	26
10.	Zapobieganie, ograniczanie lub kompensacja przyrodnicza negatywnych oddziaływań na środowisko.....	26
11.	Metody analizy skutków realizacji postanowień projektowanej Studium oraz częstotliwość jej przeprowadzania	27
12.	Streszczenie	27

ZAŁĄCZNIKI

1. Lokalizacja obszaru opracowania na tle mapy topograficznej
2. Lokalizacja obszaru opracowania względem obszarów chronionych

WSTĘP

1. Przedmiot opracowania

Przedmiotem niniejszego opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Choszczno. Opracowywany projekt Studium... został wywołany uchwałą Nr XLIII/357/2022 Rady Miejskiej w Choszcznie z dnia 1 grudnia 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Choszczno.

Opracowanie obejmuje dwa obszary położone w mieście Choszczno. Pierwszy z nich w rejonie ul. Gorzowskiej i Fabrycznej (pow. ok. 2,8 ha), drugi w rejonie ul. Promenada i Sportowej (pow. ok. 1 ha).

2. Podstawy formalno-prawne opracowania

Zgodnie z art. 51 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2022 r., poz. 1029 t.j) na organie administracji opracowującym m.in. projekt studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy spoczywa obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko ww. Studium. W tym zakresie nowa ustawa zmienia i precyzuje obowiązujące przed jej wejściem w życie zapisy art. 40 ust. 1 oraz art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2022 r., poz. 2556 t.j. ze zm.). Stanowi ona jednocześnie dostosowanie polskich regulacji prawnych do ustaleń zawartych w dyrektywach Wspólnot Europejskich.

W myśl ustawy *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko* prognoza oddziaływania na środowisko stanowi podstawowy dokument, niezbędny do przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji polityki, strategii, planu lub programu.

Sporządzenie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy – zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 roku *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* – ma na celu przede wszystkim, w oparciu o istniejące uwarunkowania, określenie m. in.:

- kierunków zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów,
- kierunków i wskaźników dotyczących zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny wyłączone z zabudowy,
- obszarów i zasad ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego i uzdrowisk,
- obszarów i zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej,
- kierunków i zasad kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej,
- obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi i osuwania się mas ziemnych,
- obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji.

Prognoza ma na celu identyfikację przewidywanych ewentualnych skutków wpływu ustaleń projektu Studium na środowisko, ocenę zaproponowanych w nim rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych, a także ich zgodność z przepisami prawa z zakresu ochrony środowiska.

Opracowanie prognozy oddziaływania na środowisko jest obligatoryjne dla każdego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, o ile projekt studium nie uzyska odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wynikającego ze stosownego uzgodnienia z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska i państwowym powiatowym inspektorem sanitarnym. Analizie i ocenie podlega projekt studium wraz z rysunkiem kierunków i rysunkiem uwarunkowań, stanowiącymi załączniki graficzne do tego opracowania. Prognoza pozwala –

we wszystkich fazach planowania – uwzględnić wzajemne relacje pomiędzy uwarunkowaniami przyrodniczymi a przyjętymi rozwiązaniami planistycznymi.

Prognoza oddziaływania na środowisko, wraz z projektem Studium..., jest przedmiotem społecznej oceny – podlega wyłożeniu do publicznego wglądu, a jej ustalenia mogą mieć wpływ na decyzję Rady Miejskiej w sprawie uchwalenia Studium...

3. Cel i zakres merytoryczny opracowania

Głównym celem sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko jest wskazanie przewidywanego wpływu na środowisko, jaki może mieć miejsce na skutek realizacji dopuszczonych w projekcie Studium form zagospodarowania przestrzennego, między innymi poprzez ocenę relacji pomiędzy przyjętymi w projekcie Studium rozwiązaniami planistycznymi a uwarunkowaniami środowiska przyrodniczego, a także aspektami gospodarczymi i społecznymi, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju.

W prognozie oddziaływania na środowisko analizie i ocenie podlega projekt Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego (tekst) wraz z rysunkiem uwarunkowań i rysunkiem kierunków, stanowiącymi załączniki graficzne uchwały. Szczegółowy zakres informacji wymaganych w prognozie wskazano w art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko*. Zgodnie z tym artykułem prognoza oddziaływania na środowisko zawiera:

1. Informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązanie z innymi dokumentami.
2. Informację o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy.
3. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analiz skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania.
4. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.
5. Streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym.
6. Oświadczenie autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań o których mowa w art. 74 ust. 2, stanowiące załącznik do prognozy.
7. Datę sporządzenia prognozy, imię, nazwisko i podpis autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – imię, nazwisko i podpis kierującego tym zespołem oraz imiona, nazwiska i podpisy członków zespołu autorów.

Prognoza określa, analizuje i ocenia:

1. Istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu.
2. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem.
3. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.
4. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu.
5. Przewidywane znaczące oddziaływanie, w tym oddziaływanie bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe, długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

Ponadto prognoza przedstawia:

1. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.
2. Biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu, cele i przedmiot obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub we współczesnej wiedzy.

Zgodnie z art. 52 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko*, informacje zawarte w prognozie powinny być opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu oraz etapu przyjęcia tego dokumentu w procesie opracowywania projektów dokumentów powiązanych z tym dokumentem.

Stosownie do wymogu art. 53 ww. ustawy zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w niniejszej prognozie został uzgodniony z właściwymi organami, wskazanymi w art. 57 i 58 ustawy – regionalnym dyrektorem ochrony środowiska oraz państwowym powiatowym inspektorem sanitarnym.

Niniejsza prognoza została opracowana w oparciu o akty prawne:

- ustawę z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (t.j. Dz. U. 2022 r. poz. 2256 ze zm.),
- ustawę z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* (t.j. Dz. U. 2022 r. poz. 916),
- ustawę z dnia 20 lipca 2017 r. *Prawo wodne* (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 2625 ze zm.),
- ustawę z dnia 3 lutego 1995 r. *o ochronie gruntów rolnych i leśnych przyrody* (t.j. Dz. U. 2022 r. poz.2409),
- ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. *Prawo geologiczne i górnicze* (t.j. Dz. U. 2023 r. poz.633 ze zm.),
- rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 25 kwietnia 2012 r. *w sprawie ustalania geotechnicznych warunków posadawiania obiektów budowlanych* (Dz. U. z 2012 r. poz. 463),
- rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. *w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie* (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1225),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 112),
- rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. *w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza* (Dz. U. z 2012 r., poz. 914),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. *w sprawie ochrony gatunkowej roślin* (Dz. U. z 2014 r., poz. 1409),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. *w sprawie ochrony gatunkowej grzybów* (Dz. U. z 2014 r., poz. 1408),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. *w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt* (Dz. U. z 2016 r., poz. 2183).

4. Metody pracy i materiały źródłowe

W *Prognozie* przedstawiono wyniki analizy, a także oceny potencjalnych zagrożeń dla środowiska wynikających z zapisów Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Choszczno. Zaproponowano rozwiązania minimalizujące negatywny wpływ ustaleń Studium... na środowisko. Określono także możliwości podniesienia kondycji i sprawności funkcjonowania systemów przyrodniczych.

Przy opracowaniu niniejszej prognozy wykorzystano następujące materiały źródłowe:

Literatura:

- Ekologia a planowanie przestrzenne, Wiadomości Ekologiczne, t. XXXI, z.3, PAN, 1985,
- Fizjografia Urbanistyczna, A. Szponar, PWN Warszawa, 2003,
- Geografia Polski. Mezoregiony fizyczno – geograficzne, J. Kondracki, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, 1994,
- Geograficzne badania środowiska przyrodniczego, Rychling A. (red.), PWN Warszawa, 2007,
- Geomorfologia, Klimaszewski M., PWN Warszawa, 1978,
- Koncepcja krajowej sieci ekologicznej ECONET – POLSKA. Fundacja IUCN, Warszawa,
- Oddziaływanie napowietrznych linii elektroenergetycznych na środowisko człowieka, K. Koreleski, Infrastruktura i ekologia terenów wiejskich, Polska Akademia Nauk, Kraków 2005,
- Wpływ inwestycji drogowych na zwierzęta. Działania minimalizujące, D. Nowacka, Warszawa 2013.

Materiały kartograficzne

- mapa topograficzna dla obszaru gminy, w skali 1:10 000,
- www.choszczno.e-mapa.net
- www.geoportal.gov.pl
- www.geoserwis.gdos.gov.pl

Dokumenty, inne opracowania:

- Uchwała Nr XLIII/357/2022 Rady Miejskiej w Choszcznie z dnia 1 grudnia 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Choszczno,
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Choszczno, 2021. Uchwała nr. XXIX/247/2021 Rady Miejskiej w Choszcznie z dnia 29 września 2021 r.
- Strategia Rozwoju Gminy Choszczno na lata 2021-2030,
- Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Choszczno na lata 2017-2023,
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego, Uchwała Nr XVII/214/20 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 24 czerwca 2020 r.,
- Program Ochrony Środowiska dla Gminy Choszczno na lata 2017 – 2020 z perspektywą do 2024 r.,
- Krajowa strategia ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej oraz Program działań na lata 2007-2013, Warszawa 2007,
- „Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030” (SPA2020) (Warszawa, Październik 2013 r.),
- „Program ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z Planem działań na lata 2015-2020”,
- Stan środowiska w województwie zachodniopomorskim. Raport 2017, WIOŚ w Szczecinie, 2020 r.,

Inne źródła:

- wizja terenowa (listopad 2019 r.).

Powyższe materiały, w połączeniu ze szczegółową wizją terenową, pozwoliły opracować charakterystykę stanu funkcjonowania środowiska, a także możliwości regeneracji i rewitalizacji. Charakterystyka ta została zawarta w rozdziale 5 i 6 Prognozy.

W toku prac nad sporządzeniem prognozy przeprowadzono szereg badań terenowych, a także zastosowano metodę indukcyjno-opisową, polegającą na łączeniu w całość zebranych informacji o środowisku i mechanizmach jego funkcjonowania. Dodatkowo posłużono się także metodą porównawczą, wykorzystując ogólną wiedzę o funkcjonowaniu środowiska jako całości.

CHARAKTERYSTYKA STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA

5. Położenie, użytkowanie i zagospodarowanie terenu

Gmina Choszczno, to gmina miejsko-wiejska, położona w południowej części województwa zachodniopomorskiego, a samo miasto Choszczno jest także siedzibą władz powiatu choszczeńskiego. Gmina od południa graniczy z gminami Pełczyce, Krzęcin, Bierzwnik, od wschodu z gminami Recz i Drawno – wszystkie należą do powiatu choszczeńskiego. Od północy natomiast gmina Choszczno graniczy z gminą Suchań, a od zachodu z gminą Dolice (obie powiat stargardzki). Powierzchnia gminy Choszczno wynosi 246,31 km², z czego miasto stanowi 9,58 km².

Miasto Choszczno jest ośrodkiem gminnym oraz powiatowym. Stanowi jedno z większych i atrakcyjniejszych ośrodków usługowych w regionie. Jednak obszar gminy nie należy do terenów silnie zurbanizowanych, ale ze względu na dogodnie ukształtowanie terenu i występowanie jezior rozwija się w kierunku rekreacyjnym i turystycznym.

Gmina Choszczno cechuje się dobrą dostępnością komunikacyjną, gdyż przez jej teren przebiegają cztery drogi wojewódzkie nr 122, 151, 160 i 175. Znajduje się tu także magistralna linia kolejowa nr 351 relacji Poznań Główny – Szczecin Główny, łącząca stolicę województwa zachodniopomorskiego z większością kraju. Czas dojazdu pociągiem oraz samochodem do głównego ośrodka wojewódzkiego - Szczecina - zajmuje około godziny, co sprawia, że atrakcyjność gminy Choszczno wzrasta.

Obszar opracowania częściowej zmiany Studium obejmuje dwa tereny w mieście Choszczno w jego granicach administracyjnych o łącznej powierzchni ok. 3,8 ha. Pierwszy z terenów podlegający opracowaniu zlokalizowany jest w północno-zachodniej części miasta, od strony wschodniej ograniczony jest ul. Gorzowską, od południa ul. Fabryczną, a od strony północno-zachodniej ul. Wysoką, ulice te stanowią układ komunikacyjny tego obszaru. Obecnie teren ten jest w znacznej części niezagospodarowany, porośnięty roślinnością trawiastą z pojedynczymi zadrzewieniami. W okolicy dominuje zabudowa mieszkaniowa jedno- i wielorodzinna, a od strony wschodniej zabudowa produkcyjno-magazynowa. Również w bliskiej odległości, na północy-wschód od terenu opracowania, znajduje się obszar kolejowy przez który przebiegają linie kolejowe: nr 351 Poznań Główny - Szczecin Główny na odcinku Krzyż – Stargard oraz nr 410 Grotniki Drawskie - Choszczno na odcinku Drawno - Choszczno, na której aktualnie nie jest prowadzony ruch pociągów.

Drugi obszar położony jest w południowej części miasta, od strony wschodniej ograniczony jest ul. Sportową natomiast od strony zachodniej ul. Promenada. Obecnie teren jest częściowo zabudowany budynkami letniskowymi oraz Zajazdem, świadczącym usługi noclegowe. Teren jest porośnięty roślinnością trawiastą, również występują tu liczne zadrzewienia, w szczególności w granicy nieruchomości. Ponadto obszar leży bezpośrednio przy jeziorze Klukom, a także w bliskiej odległości jeziora Żeńsko. Na południe od obszaru opracowania zlokalizowane są tereny rekreacyjno-sportowe w postaci Stadionu Miejskiego, oraz Ośrodek Sportowo-Wypoczynkowy, także świadczący usługi noclegowe. Równocześnie w okolicy przeważają tereny otwarte niezagospodarowane oraz pojedyncze zabudowania mieszkaniowe, głównie w kierunku północnym od terenu opracowania.

6. Charakterystyka poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego i ich wzajemnych powiązań

6.1. Rzeźba terenu

Zgodnie z regionalizacją fizyczno-geograficzną Polski J. Kondrackiego, gmina Choszczno położona jest w prowincji Niżu Środkowoeuropejskiego, podprowincji Pojezierza Południowobałtyckiego, w którego skład wchodzi makroregion Pojezierze Zachodniopomorskie oraz mezoregion Pojezierze Choszczeńskie.

Pojezierze Choszczeńskie wiąże się z łukiem moren czołowych, uformowanych przez wysunięty na południe odrzański lob lodowcowy, gdzie wały morenowe zmieniają kierunek z równoleżnikowego na południkowy, tworząc człon pośredni między Pojezierzem Myśliborskim, a Pojezierzem Ińskim. Wysokości moren dochodzą do 100 – 120 m n.p.m. Prostopadle do łuku moren (z północnego zachodu na południowy wschód) przebiegają dość długie rynny glacialne. Jedną z nich jest rynna Małej Iny –

najdłuższa na tym pojezierzu – oraz rynna jezior choszczeńskich. W stosunku do otaczających wysoczyzn rynny glacialne są zwykle wcięte na głębokość dochodzącą do ok. 30 – 40m.

Rzeźba terenu gminy Choszczno jest dość zróżnicowana. W północno – zachodniej części znajduje się właściwy dla moreny czołowej krajobraz pagórkowaty, obniżający się ku dolinie strefy jeziornej, natomiast w części wschodniej krajobraz równinny związany z utworami sandrowymi. Deniwelacje terenu w kontekście całej gminy wynoszą nawet ok. 73,0 m, gdyż najwyższy punkt terenu opracowania położony jest na wysokości ok. 101 m n.p.m w miejscowościach Suliszewo i Kołki, a najniższy zlokalizowany jest na wysokości ok. 28 m n.p.m w miejscowości Piasecznik.

Rzeźba terenu obszarów objętych analizą nie stwarza w większości ograniczeń w zagospodarowaniu i zabudowie terenu w stosunku do pozostałych terenów zurbanizowanych w obszarach górskich Sudetów. Niemniej jednak, należy przy wprowadzaniu nowego zainwestowania zapewnić odpowiednie gospodarowanie masami ziemnymi, które mogą powstać w trakcie prac budowlanych.

6.2. Warunki geologiczno-gruntowe

Obszar opracowania zlokalizowany jest w granicach jednostki geologiczno-strukturalnej pod nazwą Niecka Szczecińska. Jest to rozległy basen sedymentacyjny, w najgłębszych warstwach wypełniony piaskowcami, iłami, zlepieńcami oraz marglami i wapieniami. Niecka szczecińska należy do wyniesienia mezozoicznego, stanowiącego południowo-zachodnie obrzeże bruzdy duńsko-polskiej, wypełnionej znacznej miąższości osadami młodego mezozoiku i wiąże się z płaską i płytką depresją górnokredową basenu północno-europejskiego.

W budowie geologicznej na obszarze gminy zalegają głównie utwory czwartorzędowe zlodowacenia bałtyckiego. Są zbudowane przede wszystkim z glin zwałowych i gliniastych piasków lodowcowych wysoczyzn morenowych, torfów i mułów w dnach dolin i na obszarach równin biogenicznych (tj. obszary rzek: Iny, Małej Iny, Stobnicy), pisaków i pisaków ze żwirami równin i stożków sandrowych oraz wysoczyzn kemowych (wschodni kraniec gminy/rejon wis Kołki, Krzowiec, Suliszewo).

Na obszarze gminy Choszczno nie stwierdzono występowania obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych. Jednakże ze względu na ukształtowanie i występujące formy geologiczne, mogą pojawić się lokalnie miejsca, w których zjawiska osuwania mas ziemnych są prawdopodobne.

Zgodnie z mapą hydrograficzną pierwszy z obszarów znajduje się na gruntach o przepuszczalności zróżnicowanej. Głębokość do zwierciadła wody od powierzchni terenu wynosi 2 m. Z kolei drugi obszar w całości położony jest na gruntach o przepuszczalności słabej, o głębokości do zwierciadła wody od powierzchni terenu wynoszącej 1 m.

Zgodnie ze szczegółową mapą geologiczną pierwszy obszar opracowania znajduje się w całości na glinach zwałowych. Obszar drugi również w całości położony jest na glinach zwałowych.

Niemniej jednak, warunki geotechniczne na obszarach objętych opracowaniem, przeznaczonych pod zabudowę można uznać za dobre. Na teren ten może być wprowadzane nowe zainwestowanie, a w miejscach gdzie uwarunkowania geologiczne – inżynierskie wskazują na pewne ograniczenia należy przeprowadzić odpowiednie zabiegi inżynierskie je niwelujące.

6.3. Zasoby naturalne

Na obszarach opracowania nie występują żadne złoża kopalin, jednakże na obszarze gminy Choszczno występują udokumentowane złoża kopalin – kruszywa naturalnego oraz kredy jeziornej. Nadmienić należy, że dla udokumentowanego złoża „Stary Klukom I” utworzono obszar i teren górniczy „Stary Klukom I” – koncesja nr 10-16/3/222 z dnia 12.08.2013 r. ważna do 31.12.2038 r. Natomiast dla złoża „Suliszewo” eksploatacja została zaniechana.

6.4. Wody powierzchniowe

Gmina Choszczno położona jest w dorzeczu Odry, w regionie wodnym Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego, w obrębie zlewni rzeki Iny. Gmina Choszczno charakteryzuje się stosunkowo dobrze rozwiniętą siecią wód powierzchniowych. Na obszarze gminy występują wody płynące, sztuczne

i naturalne akweny, a także tereny podmokłe. Sieć rzeczną w gminie Choszczno tworzą następujące rzeki: Ina, Mała Ina, Stobnica i Wardynka. Na obszarze gminy Choszczno położonych jest 25 jezior o powierzchni powyżej 1 ha, które zajmują łącznie powierzchnię ok. 515 ha. Ponadto teren gminy Choszczno przecinany jest licznymi kanałami melioracyjnymi, do największych z nich należą: kanał Kołki, kanał Nadarzyn, kanał Sławęcina, kanał Suliszewo, kanał Radaczewo, kanał Zwierzyn.

Na obu obszarach opracowania nie występują zbiorniki wodne oraz cieki. Jednak leżą one w bliskim sąsiedztwie jeziora Kluki, przy czym drygi z obszarów, leży również w bliskim sąsiedztwie jeziora Żeńsko.

Także oba obszary opracowania w całości zlokalizowane są w zasięgu zlewni jcwp Ina od źródeł do Stobnicy (RW60001619849).

Jakość wód

Stan jcwp na terenie opracowania przedstawia poniższa tabela.

	Kamienna od Kamieńczyka do Małej Kamiennej
<i>klasa elementów biologicznych</i>	3
<i>elementy hydromorfologiczne</i>	>1
<i>klasa elementów fizykochemicznych (grupa 3.1-3.5)</i>	>2
<i>klasa elementów fizykochemicznych - specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne</i>	2
<i>klasyfikacja stanu/potencjału ekologicznego</i>	umiarkowany potencjał ekologiczny
<i>klasyfikacja stanu chemicznego</i>	poniżej dobrego
<i>ocena stanu jcwp</i>	zły stan wód

Źródło: opracowanie własne na podstawie Oceny stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2014-2019 – na podstawie monitoringu, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska

6.5. Wody podziemne

Na terenie Gminy Choszczno ujmowane są przede wszystkim wody podziemne z utworów czwartorzędowych. W obrębie utworów czwartorzędowych występują dwa poziomy wodonośne gruntowy oraz wgłębny międzyglinowy i podglinowy. Wody gruntowe występują na zmiennym poziomie, który zależy od ukształtowania terenu, warunków hydrologicznych oraz atmosferycznych. Warstwę wodonośną stanowią głównie piaski drobne, średnie, gruboziarniste, pospółka i otoczaki.

Użytkowy poziom wodonośny najpłycej zalega w rejonie miejscowości Piasecznik, Radaczewo, Stawin, Gleżno, Wardyń i Smoleń oraz w ujęciach na terenie miasta Choszczno (ujęcie komunalne i ujęcia zakładowe). Poziom użytkowy najgłębiej zalega w okolicy Sławęcina, Stradzewa, Zamęcina, Starego Klukomia oraz na ujęciu w Rzeczkach. Głębokości odwiertów wynoszą w od 26 do 110 m.

Zwierciadło wód gruntowych w granicach gminy zalega na głębokości od ok. 0,5 m p.p.t. do ok. 5,0 m p.p.t. Ponadto pod terenem gminy Choszczno występują zasoby wód geotermalnych, które związane są rozległym obszarem niecki szczecińsko – łódzkiej.

Jakość wód

Tereny objęte projektem zmiany studium zlokalizowane są w obrębie JCWPd nr 7. Zgodnie z Klasą jakości wód podziemnych – monitoring jakości wód podziemnych – monitoring operacyjny – 2022 dla jcwpd nr 7 w 2022 r. na terenie gminy Choszczno wody podziemne zaliczono III klasy jakości.

6.6. Gleby

Gmina Choszczno należy do Myśluborsko – Choszczeńskiego regionu rolniczo – glebowego. Gleby na obszarze gminy Choszczno zostały wytworzone z utworów czwartorzędowych, pochodzących z okresu recesji zlodowacenia i późniejszych. Przeważają głównie gleby bielcowe powstałe z utworów pyłowych wodnego pochodzenia – lekkie, średnie i ciężkie. Rozległe tereny moren czołowych w zachodniej i środkowej części gminy zajmują gleby płowe – pseudobielicowe i pseudogleje. Są to gleby poleśne wilgotne, wytworzone z różnych materiałów morenowych, głównie z piasków naglinowych i glin zwałowych lekkich, w mniejszym stopniu z piasków słabo gliniastych bądź z pyłów różnej genezy. Gleb brunatnych jest mało, występują w formie enklaw, jedynie w okolicach Choszczna. We wschodniej części gminy w sandrowej części terenu występują gleby rdzawe – skrytobielicowe i bielcowe. Ponadto w dolinach rzek Iny i Stobnicy występują gleby mułowo – bagienne, gleby torfowe i gleby murszowe. Pod względem przydatności rolniczej przeważają głównie cztery kompleksy glebowe, takie jak: żytni bardzo dobry (29,8%), żytni dobry (25,3%), żytni słaby (14,9%) oraz pszeniczny dobry (11,7%). W strukturze gleboznawczej klasyfikacji gruntów na terenie gminy Choszczno dominują gleby średniej jakości (IVa i IVb). Znaczny udział mają również gleby klasy bonitacyjnej IIIb (gleby średnio dobre) i V (gleby słabe). Na obszarze gminy nie występują w ogóle gleby najlepszej jakości klasy I, natomiast gleby bardzo dobre II klasy zajmują niewielką powierzchnię, jedynie ok 0,7 ha. Gleby gminy Choszczno, podobnie jak gleby całego powiatu choszczeńskiego, zakwalifikowano do zagrożonych erozją wietrzną.

Na pierwszym terenie objętym opracowaniem przeważają grunty oznaczone w ewidencji gruntów jako terenu zabudowy przemysłowej lub tereny zurbanizowane niezabudowane lub w trakcie zabudowy. Drugi teren podlegający opracowaniu w ewidencji gruntów oznaczony jest inne tereny zabudowane.

6.7. Szata roślinna

Według podziału geobotanicznego Polski gmina Choszczno leży w obrębie obszaru Euro-Syberyjskiego, prowincji Nizowo-Wyżynnej i Środkowoeuropejskiej, działu Bałtyckiego, poddziału Równin Przymorskich oraz Wysoczyń Pomorskich, krainy Pojezierze Pomorskie i okręgu Wałecko-Drawskiego.

Gmina Choszczno charakteryzuje się ok. 16% stopniem zalesienia. Lasy występujące w gminie Choszczno są bardzo rozproszone, występują często w postaci niewielkich kęp i ciągów tuż przy ciekach wodnych. Większe enklawy pojawiają się na północno-zachodnich obrzeżach gminy. Spośród typów siedliskowych lasów występują tutaj głównie lasy świeże mieszane oraz częściowo bory mieszane świeże, głównie z przewagą monokultury sosny zwyczajnej. Ponadto charakterystyczną cechą gminy są licznie występujące zakrzaczenia i zadrzewienia śródpolne i przydrożne. Najliczniej ekosystemy te reprezentują: dęby, brzozy, buki, klony oraz lipy. Odgrywają one znaczącą rolę w krajobrazie, pełniąc funkcję ochronną, estetyczną, klimatyczną, a także orientacyjną. Zadrzewienia śródpolne mają także wpływ na przewietrzanie, temperaturę i wilgotność. Stanowią naturalną barierę dla migrujących substancji chemicznych. Znaczną część obszaru gminy stanowią grunty orne oraz siedliska łąkowo-pastwiskowe, pokryte zielenią łąkową, często sitowiem, turzycami oraz roślinnością trawiastą.

Gmina odznacza się wysokim stopniem synantropizacji. Występowanie licznych zbiorowisk roślin jednorocznych i wieloletnich z tej grupy, związane jest z uprawami roślinnymi, nieużytkami i innymi, często spotykane są w sąsiedztwie osad ludzkich i dróg. Wśród roślinności segetalnej występują ugrupowania komos, wierzbówki, babki i bylic. Spośród najbardziej rozpowszechnionych gatunków roślinności ruderalnej wymienia się: zespół bylicy pospolitej oraz wrotycza zwyczajnego.

Ponadto na terenie gminy znajdują się przestrzenne i punktowe formy ochrony przyrody, które w swoich celach mają również ochronę naturalnie występującej na tym obszarze roślinności. Wśród nich znajdują się między innymi obszary chronionego krajobrazu: „F” Bierzwnik oraz „D” Choszczno – Drawno, obszary Natura 2000 „Lasy Puszczy nad Drawą” i „Dolina Iny koło Recza” oraz użytek ekologiczny „Niebieski korytarz ekologiczny koryta rzeki Iny i jej dopływów – VI”. W granicach gminy występuje 51 pomników przyrody (wg GDOŚ, stan na 12.2019 r.). Wśród nich wyróżnić można zarówno pojedyncze drzewa jak i ich skupiska. Do drzewostanu należą głównie takie drzewa jak: lipa drobnolistna, dąb szypułkowy, buk pospolity, oraz wiąz szypułkowy.

Pod względem roślinności tereny opracowania są mało urozmaicone, dominuje roślinność trawiasta i zadrzewienia, a w sąsiedztwie dróg także roślinność synantropijna, zarówno segetalna, jak i ruderalna. Wśród roślinności segetalnej występują: palusznik nitkowaty, sporek polny i chwastnica jednostronna. Wśród roślinności ruderalnej najczęściej spotykane są: pokrzywa żegawka i pospolita, śláz zaniedbany, serdecznik pospolity oraz łopian większy, wrotycz pospolity, krwawnik pospolity, babka lancetowata oraz wiele innych.

6.8. Świat zwierzęcy

Fauna, którą można spotkać na terenie gminy Choszczno jest charakterystyczna dla obszarów nizinnych kraju i jest ściśle powiązana z siedliskiem, w jakim się znajduje. Siedlisko to tworzą przede wszystkim szata roślinna oraz stopień przekształcenia krajobrazu, stąd ze względu na położenie głównie na terenie otwartym rolniczym, z większych zwierząt możliwe do zaobserwowania są raczej zwierzęta przemieszczające się pomiędzy większymi kompleksami leśnymi i zadrzewieniami. Do tych zwierząt należą m.in. zajęce, lisy, dziki sarny czy jelenie. Wśród mniejszych ssaków mogą występować krety oraz jeże.

Najcenniejsze siedliska fauny w gminie związane są z terenami podmokłymi, torfowiskowymi oraz łąkami, które osadzone w sąsiedztwie pól uprawnych zapewniając dobrą bazę żerową. W zasięgu obszaru opracowania, miejscami koncentracji ptaków są przede wszystkim tereny podmokłe, głównie wzdłuż jezior i rzek (Stobnicy, Wardynki, Iny, Małej Iny). Do ptaków występujących na terenie gminy Choszczno należą następujące gatunki: perkozek, perkoz dwuczuby, perkoz rdzawoszyj, bąk, bocian czarny, bocian biały, łabędź niemy, łabędź krzykliwy, świstun, krakwa, gągoł, nurogęs, trzmiełojad, kania czarna, kania rdzawa, bielik, błotniak stawowy, błotniak zbożowy, jastrząb gołębiarz, krogulec, myszołów zwyczajny, myszołów włochaty, orlik krzykliwy, rybołów, pustułka, kobuz, przepiórka, cyranka, wodnik, derkacz, kokoszka wodna, żuraw, czajka, bekas kszczyk, kulik wielki, brodziec samotny, mewa śmieszka, mewa pospolita, rybitwa zwyczajna, rybitwa czarna, gołąb siniak, turkawka, płomykówka, pójdzka, sowa uszata, lelek kozodój, jerzyk, zimorodek, krętogłów, dzięcioł zielony, dzięcioł czarny, skowronek borowy, brzegówka, pliszka żółta, pliszka górską, kłaskawka, świerszczak, strumieniówka, bręczka, rokitniczka, trzcinia, muchołówka mała, wąsatka, remiz, dzierzba gąsiorek, dzierzba srokosz, gawron, kruk, potrzuszcz, kormoran (czarny), sroka i wrona siwa. Do cennych ptaków gminy należą także: czapla siwa, gęs zbożowa, gęs białoczelna, gęs gęgawa, cyraneczka, krzyżówka, głowienka, czernica, kuropatwa, bażant, słonka. Spośród płazów wyróżnia się: traszkę grzebieniastą, kumaka nizinnego, grzebiuszkę ziemną, ropuchę szarą, rzekotkę drzewną, żabę: jeziorkową, śmieszkę, trawną i moczarową. Wśród gadów spotkać można: padalca zwyczajnego, zaskrońca zwyczajnego, żmiję zygzakowatą oraz jaszczurkę żyworodną i zwinkę. Do cennych gatunków bezkręgowców w gminie Choszczno zalicza się: szczeżuję pospolitą, racicznice zmienną, groszówkę jajowatą i drobną.

Część z wymienionych gatunków objętych jest ochroną, przede wszystkim ścisłą i częściową, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt. Na terenie gminy, ani w bezpośrednim sąsiedztwie, nie jest prowadzony monitoring siedlisk gatunków chronionych, stąd nie można stwierdzić jednoznacznie, czy wszystkie te gatunki występują w granicach objętych opracowaniem. Jednocześnie podczas wizji terenowej i inwentaryzacji przyrodniczej nie stwierdzono występowania żadnego gatunku objętego ochroną prawną.

Ponadto nadmienić należy, że terenu opracowania znajdują się w zabudowie miejskiej oraz podmiejskiej, w związku z czym występujące gatunki pospolite płazów i owadów, drobnych ssaków, gryzoni oraz ptaków, w tym również gatunki chronione, przystosowane są do życia w takich warunkach.

6.9. Krajobraz

W krajobrazie dominuje krajobraz rolniczy – użytki rolne zajmują 71,6% powierzchni gminy, następnie leśny, który zajmuje 16,1% powierzchni gminy, a krajobraz zurbanizowany zajmuje zaledwie 5,0%. Samo miasto Choszczno posiada charakter zurbanizowany. Jego struktura oparta jest o średniowieczny układ przestrzenny skupiony wokół centralnie położonego rynku. Główną oś urbanistyczną miasta tworzy ul. Wolności. Natomiast zdecydowana większość wsi ma charakter wsi średniowiecznej, zakładanej w miejscu lub sąsiedztwie grodzisk (np. Suliszewo), czy wzdłuż historycznych

traktów komunikacyjnych (np. Raduń, Zamęcin), czy w pobliżu jezior (np. Korytowo). Na 38 wsi, ponad 16 z nich posiada wyraźną strukturę przestrzenną i skupioną zabudowę. Najcenniejsze z ruralistycznych układów przestrzennych występujących w gminie Choszczno to: Korytowo, Kołki, Piasecznik, Raduń, Rzecko, Suliszewo, Zamęcie, Radaczewo, Sławęcin, Stradzewo oraz Wardyń. Wsie wyróżniające się występowaniem pałaców, dworów, założeń podworskich to: Korytowo, Wardy, Straszewo, Golcza, Stawin, Rzecko, Rzeczek i Koplin. Charakteryzują się one zabudową szachulcową (początki XIX wieku), bądź ceglana (2. połowa XIX wieku).

W zakresie krajobrazu kulturowego na obszarach objętymi projektem zmiany Studium nie występują elementy dziedzictwa kulturowego.

6.10. Klimat lokalny, stan powietrza atmosferycznego oraz klimat akustyczny

Klimat lokalny warunkowany jest rozprzestrzenianiem się zanieczyszczeń w powietrzu atmosferycznym. Bardzo ważną rolę odgrywają tu wysokość opadów, siła i kierunek wiatru, temperatura powietrza oraz wilgotność.

Obszar gminy Choszczno według podziału Polski na dzielnice rolniczo – klimatyczne R. Gumińskiego, położony jest w obrębie dzielnicy pomorskiej i bydgoskiej. Dzielnica pomorska należy do stosunkowo chłodnych. Rzeźba terenu wpływa na charakterystyczny rozkład opadów, które po północno – zachodniej stronie wzniesień morenowych przekraczają sumę 700 mm rocznie. Dzielnica bydgoska natomiast stanowi strefę przejściową pomiędzy dzielnicą pomorską i cieplejszą oraz suchszą od niej dzielnicą środkową. Opad roczny w gminie Choszczno kształtuje się na poziomie od około 550 mm do 600 mm. Średnia roczna temperatura wynosiła ok. 7,0-7,7oC przy przeciętnej temperaturze miesiąca najcieplejszego (lipiec) ok. 17,5oC, a najchłodniejszego (styczeń) ok. -2 oC. Przeciętna temperatura w okresie od maja do lipca mieści się w przedziale 13,7-14,4 oC. Pokrywa śnieżna zalega średnio ok. 45-65 dni, jednakże zdarzają się zimy zupełnie bezśnieżne, a okresy bezśnieżne są pospolite niemal corocznie i trwają ok. 40-60 dni. Okres wegetacyjny trwa przeciętnie około 208 - 215 dni. Na terenie objętym opracowaniem dominują wiatry zachodnie. W miesiącach zimowych wieją wiatry zachodnie i południowo-zachodnie, natomiast na wiosnę wieją wiatry północne i północno-wschodnie, z kolei w lecie przeważają chłodne wiatry zachodnie i północno-zachodnie, przynoszące wilgotne i deszczowe masy powietrza polarno-morskiego.

Na lokalny klimat z pewnością wpływ mają występujące kompleksy leśne, które powodują ograniczanie prędkości wiatru i spływu chłodnego powietrza. W związku z powyższym odczuwalny jest topoklimat obszarów zalesionych, gdzie wskutek osłonięcia przez okap leśny powierzchni granicznej, występują stosunkowo niewysokie wartości promieniowania cieplnego podłoża. Stąd też nocne spadki temperatury na obszarach zalesionych są znacznie mniejsze niż na obszarach sąsiednich. Odczuwalny jest również topoklimat zurbanizowany, głównie w obrębie miasta Choszczno.

Jakość powietrza

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza, gmina Choszczno położona jest w zasięgu strefy zachodniopomorskiej PL3203 dla celów oceny jakości powietrza pod kątem zawartości ozonu, dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenku węgla i benzenu, pyłu zawieszonego PM10 oraz zawartego w tym pyłu ołowiu, arsenu, kadmu, niklu i benzo(a)pirenu, a także pyłu zawieszonego PM2,5.

Według najnowszej rocznej oceny jakości powietrza pod kątem ochrony zdrowia za rok 2022 strefa zachodniopomorska cechuje się dobrą jakością powietrza. Podsumowanie badań przedstawia poniższa tabela. Dla wszystkich 12 substancji mierzonych wyniki były w normie. Dla ozonu - poziomu celu długoterminowego, strefa uzyskała klasę D2.

Klasy strefy wielkopolskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń według kryterium ochrony zdrowia ludzi

Rodzaj substancji badanej											
NO ₂	SO ₂	CO	C ₆ H ₆	pył PM _{2,5}	pył PM ₁₀	BaP	As	Cd	Ni	Pb	O ₃
Symbol klasy dla poszczególnych substancji dla strefy wielkopolskiej											
A	A	A	A	A1	A	A	A	A	A	A	A

źródło: opracowania własne na podstawie Rocznej oceny jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim raport wojewódzki za rok 2022.

Według najnowszej rocznej oceny jakości powietrza pod kątem ochrony roślin za rok 2022 strefa zachodniopomorska cechuje się dość dobrą jakością powietrza. Podsumowanie badań RWMŚ w Szczecinie przedstawia poniższa tabela. Dla ozonu – poziomu celu długoterminowego strefa zachodniopomorska uzyskała klasę D2.

Klasy strefy wielkopolskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń według kryterium ochrony roślin

Rodzaj substancji badanej		
NO _x	SO ₂	O ₃
Symbol klasy dla poszczególnych substancji dla strefy wielkopolskiej		
A	A	A

źródło: opracowania własne na podstawie Rocznej oceny jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim raport wojewódzki za rok 2022

Kwalifikacja do klasy A oznacza, że w tym zakresie stężenia zanieczyszczenia nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych, poziomów docelowych, poziomów celów długoterminowych. Kwalifikacja do klasy B oznacza, że w tym zakresie stężenia zanieczyszczenia przekraczają poziomów dopuszczalnych, lecz nie przekraczają poziomów dopuszczalnych powiększonych o margines tolerancji. Kwalifikacja do klasy C oznacza, że stężenia zanieczyszczenia przekraczają poziomy dopuszczalne powiększone o margines tolerancji, a w przypadku gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalne, poziomy docelowe.

Dla obszarów wykazujących przekroczenia poziomów dopuszczalnych zostały opracowane programy ochrony powietrza wskazujące kierunki działań niezbędnych do przywrócenia standardów jakości powietrza.

Klimat akustyczny

Na klimat akustyczny gminy Choszczno wpływają lokalne źródła hałasu, do których zalicza się głównie hałas komunikacyjny. Pod względem komfortu akustycznego na terenie opracowania występują lokalne źródła hałasu, które mogą powodować przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu określonych dla pory dziennej i nocnej w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (zmienionego rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 1 października 2012r.). Obowiązujące obecnie wartości wskaźników długookresowych mieszczą się w przedziałach: dla poziomu dziennie-wieczorno-nocnego LDWN 50–68 dB, dla długookresowego poziomu hałasu w porze nocy LN 45–65 dB; w przypadku wskaźników krótkookresowych: dla poziomu równoważnego hałasu w porze dnia LAeqD 50–68 dB, dla poziomu równoważnego hałasu w porze nocy LAeqN 45–60 dB.

Klimat akustyczny środowiska gminy Choszczno kształtowany jest przez hałas komunikacyjny drogowy, przede wszystkim od dróg wojewódzkich. Pierwszy obszar opracowania leży w granicy drogi wojewódzkiej nr 151. W oparciu o Generalny Pomiar Ruchu z 2020/21 roku, SDR (średni dobowy ruch) dla drogi wojewódzkiej nr 151 na odcinku Recz – Choszczno (pocz. 65,410 km – końc. 78,782 km), SDR wyniósł 2459 pojazdów ogółem, z czego 2067 stanowiły samochody osobowe, 219 samochody dostawcze oraz 129 samochody ciężarowe.

Do czynników mających wpływ na poziom emisji hałasu drogowego należą: natężenie ruchu, struktura strumienia pojazdów, a zwłaszcza udziału w nim transportu ciężkiego, stan techniczny pojazdów, rodzaj i stan techniczny nawierzchni, charakter zabudowy (zagospodarowanie) terenów otaczających.

Wpływ na klimat akustyczny gminy Choszczno ma również przebiegająca przez jej teren linia kolejowa nr 351 relacji Szczecin – Poznań, która przebiega w bliskim sąsiedztwie pierwszego obszaru opracowania. Linia ta obsługuje zarówno przewozy pasażerskiej, jak i towarowe. Hałas emitowany przez ruch kolejowy ma subiektywnie mniejszą dokuczliwość, m.in. ze względu na ograniczenia kursowania pociągów. Hałas kolejowy uciążliwy jest głównie nocą (ze względu na wyraźniejszy odbiór i zmniejszenie innych źródeł generujących hałas), a szczególnie narażone są na niego tereny mieszkaniowe. W granicach Choszczna, wzdłuż terenów kolejowych, występują tereny produkcyjno-usługowe, a także zabudowania mieszkaniowe. W pozostałej części gminy, wzdłuż terenów kolejowych, zlokalizowane są głównie tereny rolnicze.

Pola elektromagnetyczne

Źródła pola elektromagnetycznego mogą być naturalne oraz sztuczne i mogą mieć różną częstotliwość. Do sztucznych źródeł należą: stacje i linie elektroenergetyczne przede wszystkim wysokich i najwyższych napięć, stacje nadawcze radiowe i telewizyjne oraz stacje bazowe telefonii komórkowych. Przez teren gminy Choszczno przebiegają liczne napowietrzne linie elektroenergetyczne, w tym linie wysokich napięć. W Choszcznie, w rejonie ul. Gorzowskiej zlokalizowany jest zespół transformatorów (główny punkt zasilania GPZ).

Na terenie gminy Choszczno zlokalizowanych jest 8 stacji bazowych telefonii bezprzewodowej. Zważywszy na ich parametry techniczne, a w szczególności wysokość, nie powodują one negatywnego oddziaływania na lokalne środowisko.

6.11. Obiekty i obszary cenne przyrodniczo objęte ochroną.

Na obszarze gminy Choszczno zostały wyznaczone następujące formy ochrony przyrody określone w ustawie o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. Są to:

- Obszar chronionego krajobrazu „D” Choszczno – Drawno,
- Obszar chronionego krajobrazu „F” Bierzwnik,
- Obszar Natura 2000 „Lasy Puszczy nad Drawą” PLB320016,
- Obszar Natura 2000 „Dolina Iny koło Recza” PLH320004,
- Użytek ekologiczny „Niebieski korytarz ekologiczny koryta rzeki Iny i jej dopływów – VI”,
- Korytarz ekologiczny „Dolina Drawy”,
- Korytarz ekologiczny „Pojezierze Ińskie”,
- pomniki przyrody.

Na obszarach objętymi opracowaniem nie zostały wyznaczone formy ochrony przyrody określone w ustawie o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004r.

6.12. Dziedzictwo kulturowe

W zakresie stanu dziedzictwa kulturowego, zabytków oraz krajobrazu kulturowego na terenach podlegających opracowaniu nie występują obiekty wpisane do rejestru zabytków:

OCENA ODDZIAŁYWANIA PROJEKTU STUDIUM

7. Ocena rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych i innych ustaleń projektu Studium

7.1. Cel opracowania projektu Studium

Jednym z celów sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Choszczno jest stworzenie podstawy do opracowywania nowych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które pozwolą na określenie rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych oraz zasad zagospodarowania i zabudowy, z uwzględnieniem walorów krajobrazowych, wymogów ładu przestrzennego i ochrony środowiska oraz obecnych potrzeb gminy. Pozwoli również na sformułowanie w mpzp docelowych układów powiązań komunikacyjnych oraz uzbrojenia terenów w elementy infrastruktury technicznej, a także na określone granic ewentualnych terenów publicznych i szczegółowych zasad ich ochrony.

Potrzeba przystąpienia do zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Choszczno wynika z wniosków o zmianę zapisów studium złożonych przez właścicieli nieruchomości. Wnioskodawcy wnoszą o uaktualnienie zapisów studium stosownie do umożliwienia planowanych zamierzeń inwestycyjnych z zakresu zabudowy wielorodzinnej i usług, które nie byłyby możliwe do realizacji bez dokonania niniejszej zmiany Studium.

Aby móc dokonać stosownych zmian w obowiązujących obecnie planach miejscowych na wskazanym obszarze niezbędne jest dokonanie zmiany zapisów studium.

7.2. Ustalenia projektu Studium

W ww. projekcie Studium ustalono następujące przeznaczenie terenu dla obszarów podlegających opracowaniu (w zakresie jego zmiany):

1) Tereny przeznaczone pod zabudowę

Tereny przeznaczone pod zabudowę to tereny inwestycyjne gminy Choszczno w dużej mierze już zainwestowane (w tym tereny, dla których przewiduje się przekształcenia funkcjonalno-przestrzenne) oraz potencjalne rezerwy terenów budowlanych.

Do terenów przeznaczonych pod zabudowę zakwalifikowano tereny oznaczone na rysunku Studium symbolami:

MW – tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,

U – tereny zabudowy usługowej,

Biorąc pod uwagę uwarunkowania przyrodnicze istniejące na przedmiotowym terenie, określone w rozdziale 5 i 6 niniejszej prognozy, do najważniejszych przesłanek projektu Studium należy stworzenie optymalnego rozwiązania funkcjonalno-przestrzennego.

W miejscowych planach należy określić dokładne parametry dotyczące powierzchni działek, powierzchni terenu biologicznie czynnej i powierzchni zabudowy, intensywności zabudowy, zasad podziału terenów na działki oraz parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy, w tym wysokości budynków adekwatnie do istniejących warunków przestrzennych. Dopuszcza się określenie dla poszczególnych terenów innych wielkości działek i wskaźników urbanistycznych niż podane w Studium w zależności od lokalnych uwarunkowań i możliwości terenowych. Jednocześnie dla poszczególnych rodzajów terenów odniesiono się do kształtowania ładu przestrzennego.

W projekcie Studium znalazł się także szereg zapisów niezbędnych dla ochrony środowiska i jego zasobów.

Pozytywnie należy ocenić zapisy uściślające warunki ochrony środowiska przyrodniczego oraz kształtowania ładu przestrzennego.

7.3. Powiązanie ustaleń projektu Studium z innymi dokumentami oraz sposób realizacji celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym i krajowym.

Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. nakłada obowiązek zgodności miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego z zapisami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Jednocześnie studium, jako dokument wyrażający politykę przestrzenną na szczeblu lokalnym musi być zgodny z polityką przestrzenną prowadzoną na szczeblu wojewódzkim, a ta z krajową polityką przestrzenną. Wzajemne powiązanie tych dokumentów zapewnia spójne i całościowe kształtowanie przestrzeni oraz umożliwia przeprowadzanie inwestycji strategicznych w skali krajowej.

Obszar gminy Choszczno został uwzględniony w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa zachodniopomorskiego z 2020 r., który stanowi dokument nadrzędny w stosunku do opracowywanego Studium... Plan zagospodarowania przestrzennego województwa zachodniopomorskiego został uchwalony przez Sejmik Województwa Zachodniopomorskiego Uchwałą Nr XVII/214/20 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 24 czerwca 2020 r. Projekt zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego w zakresie, który obejmuje jest dostosowany do powyższego dokumentu poprzez uwzględnienie m.in. przebiegu infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, zapisów dotyczących ochrony dziedzictwa kulturowego, kierunków rozwoju osadnictwa.

Ważnymi dokumentami, mającymi wpływ na ochronę środowiska przyrodniczego na szczeblu gminnym są lokalne programy ochrony środowiska oraz wojewódzkie plany gospodarki odpadami. W gminie obowiązuje program Ochrony Środowiska dla Gminy Choszczno na lata 2017 – 2020 z perspektywą do 2024 r. Natomiast odbiorem odpadów komunalnych na terenie gminy Choszczno oraz ich zagospodarowaniem zajmuje się Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej. Odpady te odbierane są jako zmieszane lub zbierane selektywnie. Na terenie gminy funkcjonuje jedno składowisko odpadów w Stradzewie o powierzchni ogólnej 4,21 ha i pojemności planowanej 126 000 Mg.

Na terenie miasta istnieje Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK), gdzie właściciele nieruchomości w ramach opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi mają możliwość oddania tzw. odpadów problemowych takich jak: szkła okienne, meble, styropian, sprzęt elektryczny i elektroniczny, świetlówki, baterie, opony, przeterminowane leki i chemikalia, opakowania po farbach i lakierach, zużyte baterie i akumulatory, i inne odpady wielkogabarytowe, odpady budowlane i rozbiórkowe. Ponadto trzy razy w roku, organizowany jest tzw. mobilny PSZOK, gdzie zużyty sprzęt elektroniczny odbierany jest z wyznaczonych miejsc, a odpady wielkogabarytowe – sprzed posesji.

Ze względu na przynależność Polski do Unii Europejskiej, Polska zobowiązana jest do przestrzegania prawa Unii oraz brania udziału w działaniach zapobiegawczych i regulujących w zakresie ochrony środowiska. Zadania priorytetowe to przede wszystkim: przeciwdziałanie zmianom klimatu, ochrona różnorodności biologicznej, ograniczenie wpływu zanieczyszczenia na zdrowie oraz lepsze wykorzystanie zasobów naturalnych. Tworząc zapisy Studium należy uwzględniać cele ochrony środowiska wynikające z dokumentów rangi międzynarodowej. Należą do nich m.in.:

1. dyrektywa Rady 85/337/EWG z dnia 27 czerwca 1985 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne (Dz. Urz. WE L 175 z 05.07.1985),
2. dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. Urz. WE L 206 z 22.07.1992),
3. dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz. Urz. WE L 197 z 21.07.2001),
4. dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/4/WE z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska i uchylającej dyrektywę Rady 90/313/EWG (Dz. Urz. WE L 41 z 14.02.2003),

5. dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/35/WE z dnia 26 maja 2003 r. przewidującej udział społeczeństwa w odniesieniu do sporządzania niektórych planów i programów w zakresie środowiska oraz zmieniającej w odniesieniu do udziału społeczeństwa i dostępu do wymiaru sprawiedliwości dyrektywy Rady 85/337/EWG (Dz. Urz. UE L 156 z 25.06.2003),
6. dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/1/WE z dnia 15 stycznia 2008 r. dotyczącej zintegrowanego zapobiegania zanieczyszczeniom i ich kontroli (Dz. Urz. UE L 24 z 29.01.2008).

Ponadto, są to ustalenia wynikające z szeregu konwencji międzynarodowych, a szczególnie z konferencji ONZ w Rio de Janeiro z 1992 r. zawartych w ramowej konwencji w sprawie zmian klimatu.

Zapisy powyższych przepisów zostały przede wszystkim uwzględnione w procedurze sporządzania Studium..., która wymaga opracowania prognozy oddziaływania na środowisko w ramach strategicznej oceny oddziaływania planów i programów. Niniejszy dokument dodatkowo, oprócz samego projektu Studium podlega ocenie społeczeństwa i jest dostępny do wglądu w trakcie sporządzania Studium, jak i po jego zakończeniu. Ponadto społeczność może składać zarówno wnioski, jak i uwagi do tego dokumentu. Prognoza zawiera opis metod analiz skutków realizacji ustaleń Studium na środowisko oraz sposób oddziaływania zapisów Studium na poszczególne komponenty środowiska. Jednocześnie integralną częścią każdego Studium jest pisemne podsumowanie uzasadniające wybór przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych oraz zawierające propozycje metod przeprowadzania monitoringu realizacji ustaleń Studium i jego częstotliwość.

Na poziomie krajowym strategiczne cele ochrony środowiska, oparte o prawo międzynarodowe, zawarte są w dokumentach rządowych takich jak: Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategii rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej.

Rolą Polityki ekologicznej państwa jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego Polski oraz wysokiej jakości życia dla wszystkich mieszkańców. Wzmacnia ona działania rządu polegające na budowie innowacyjnej gospodarki z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju. Polityka ekologiczna państwa 2030 jest strategią w rozumieniu ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. W systemie dokumentów strategicznych doprecyzowuje i operacjonalizuje Strategię na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) – SOR. Jest pierwszą przyjętą strategią z dziewięciu dokumentów równolegle opracowywanych przez poszczególne resorty, a składających się na system rozwoju kraju.

W rezultacie cel główny Polityki, tj. Rozwój potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorców, przeniesiono wprost z SOR. Cele szczegółowe określono w odpowiedzi na najważniejsze trendy w obszarze środowiska, w sposób umożliwiający połączenie kwestii związanych z ochroną środowiska z potrzebami gospodarczymi i społecznymi. Cele szczegółowe dotyczą zdrowia, gospodarki i klimatu. Realizacja celów środowiskowych ma być wspierana przez cele horyzontalne dotyczące edukacji ekologicznej oraz efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska. Chodzi o rozwijanie kompetencji, umiejętności i postaw ekologicznych społeczeństwa oraz poprawę zarządzania ochroną środowiska w Polsce.

Cele szczegółowe będą realizowane przez projekty strategiczne oraz wiele zadań, które konkretyzują działania wskazane w SOR i inne działania wskazane w trakcie prac nad Polityką ekologiczną państwa 2030 (np. wynikające z międzynarodowych zobowiązań dla Polski w perspektywie do 2030 r.).¹

W zakresie ustaleń dotyczących projektów studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, Polityka ekologiczna odnosi się m. in. do:

- zrównoważonego gospodarowania wodami, w tym zapewnienia dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki oraz osiągnięcie dobrego stanu wód,
- likwidacji źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza lub istotnego zmniejszenia ich oddziaływania,
- przeciwdziałaniu zmianom klimatu,

¹ <https://www.gov.pl/web/srodowisko/polityka-ekologiczna-panstwa-2030--strategia-rozwoju-w-obszarze-srodowiska-i-gospodarki-wodnej>

- adaptacji do zmian klimatu oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych,
- ochronie gleb,
- gospodarki odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym
- zarządzania zasobami dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, w tym ochrona i poprawa stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu,

Projekt Studium powiązany jest z powyższym dokumentem, m. in. poprzez wprowadzenie ustaleń dotyczących:

1. ochrony gleb (zapisy o: minimalnych udziałach powierzchni biologicznie czynnych, gospodarce odpadami, konieczności dokładnego określenia w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego warunków zgody na zmianę ukształtowania terenu lub jej zakaz, ochronie gruntów o wysokiej klasie bonitacyjnej gleb przed zmianą sposobu użytkowania, a także zapobieganiu ich degradacji wynikającej z intensywnej produkcji rolniczej, poprzez ograniczanie wpływu substancji chemicznych pochodzących z nawożenia do gleb),
2. zrównoważonego gospodarowania wodami (zapisy, że w celu ochrony jakości wód należy stosować strefy buforowe (pasy zieleni i zadrzewienia) wzdłuż cieków i brzegów jezior, w przypadku lokalizacji obiektów budowlanych na terenach do nich przylegających oraz, że należy przeciwdziałać negatywnym skutkom antropopresji, zapisy mówiące o konieczności maksymalnego ograniczenia zrzutów zanieczyszczeń (przede wszystkim substancji biogenych, organicznych i toksycznych) oraz zapisy ustalające prowadzenie gospodarki wodno-ściekowej na obszarze opracowania),
3. gospodarowania odpadami (zapisy o tym, że gospodarkę odpadami należy prowadzić zgodnie z przepisami odrębnymi),
4. likwidacji źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza lub istotnego zmniejszenia ich oddziaływania (zapisy o: dążeniu do utrzymania wysokiej jakości powietrza poprzez ograniczenie emisji zanieczyszczeń np. poprzez stosowanie do celów grzewczych i technologicznych paliw charakteryzujących się najniższymi wskaźnikami emisyjnymi spalanych w urządzeniach o wysokim stopniu sprawności oraz wykorzystanie odnawialnych źródeł energii, podjęciu działań proekologicznych z zakresu polityki transportowej np. organizacja płynnego ruchu samochodowego, popularyzacja ruchu rowerowego),
5. różnorodności biologicznej i krajobrazu (zapisy o zasadach ochrony terenów zieleni).

Opracowywany projekt Studium musi być zgodny z obowiązującymi przepisami prawa oraz planami i programami przyjętymi w gminie. Natomiast dokumenty te, jak zostało to wyżej wspomniane, są dostosowywane do zapisów krajowych polityk i strategii opartych na standardach i przepisach wspólnotowych oraz przyjętych przez Polskę konwencjach międzynarodowych.

Analizowany projekt Studium uwzględnia te zapisy poprzez poddanie go ocenie oddziaływania na środowisko, jaką jest także opracowanie prognozy oddziaływania na środowisko skutków ustaleń Studium... Jednocześnie w procedurze sporządzania Studium, jak i prognozy zapewniony jest dostęp społeczeństwa i możliwość konsultacji obu dokumentów. Przeanalizowano również wszystkie aspekty środowiskowe.

Dodatkowo w zakresie prognozy został określony monitoring realizacji ustaleń Studium... i ich wpływ na środowisko przyrodnicze. Jednocześnie określając w projekcie Studium parametry zagospodarowania terenu i jego przeznaczenie wzięto pod uwagę możliwości przyjęcia nowej zabudowy na dany obszar oraz jego chłonność środowiskową.

7.4. Skutki braku realizacji ustaleń projektu Studium

Brak udziału człowieka i nieumiejętne kształtowanie właściwych procesów ekologicznych w dłuższej perspektywie czasowej może doprowadzić na danym terenie do postępującej degradacji zarówno środowiska przyrodniczego, jak i krajobrazu. Niemniej jednak wprowadzanie funkcji, które będą wpływać na krajobraz i intensyfikować korzystanie z niego przez mieszkańców i inwestorów, również może powodować skutki negatywne dla środowiska.

Analizowany projekt zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Choszczno, stanowi zmianę obecnie obowiązującego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Choszczno z 2021, a na części terenu gminy obowiązują miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Zatem teren gminy ulega już przekształceniom, zgodnie z zasadami określonymi ww. dokumentach. Obecnie obowiązujące Studium dostosowane było do ówczesnie obowiązujących przepisów prawa w zakresie ochrony środowiska. Jednocześnie nie uchwalenie kompleksowego Studium, w dłuższym czasie, uniemożliwia realizację działań wynikających z przepisów unijnych.

Ponadto należy zauważyć, że nie uchwalenie nowego Studium przyczyni się do pozostawienia większych terenów niezainwestowanych, biologicznie czynnych. Pozostawienie większych terenów nieuszczelnionych pozwoliłoby na większą infiltrację wód opadowych.

7.5. Istotne z punktu widzenia projektu Studium zapisy zawarte w ustawach

Projekt Studium zawiera istotne z punktu widzenia ochrony środowiska i krajobrazu, zapisy wynikające z ustawy *Prawo ochrony środowiska* z dnia 27 kwietnia 2001 r. Zgodnie z art. 72 ww. ustawy w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy należy zapewnić warunki utrzymania równowagi przyrodniczej i racjonalną gospodarkę zasobami środowiska, m.in. poprzez:

- ustalanie programów racjonalnego wykorzystania powierzchni ziemi,
- zapewnianie kompleksowego rozwiązania problemów zabudowy (...), ze szczególnym uwzględnieniem gospodarki wodnej, odprowadzania ścieków, gospodarki odpadami, systemów transportowych i komunikacji publicznej oraz urządzania i kształtowania terenów zieleni,
- uwzględnianie konieczności ochrony wód, gleby i ziemi przed zanieczyszczeniem w związku z prowadzeniem gospodarki rolnej,
- zapewnianie ochrony walorów krajobrazowych środowiska i warunków klimatycznych,
- uwzględnianie innych potrzeb w zakresie ochrony powietrza, wód, gleby, ziemi, ochrony przed hałasem, wibracjami i polami elektromagnetycznymi.

Ustawa ta wskazuje na zakres zagadnień, które należy w studium uwzględnić, a analizowany projekt Studium, odpowiednio do zakresu i problemów, które reguluje, spełnia warunki ustawowe.

Zgodnie z ustawą *o ochronie przyrody*, z dnia 16 kwietnia 2004 r., w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego muszą być uwzględnione cele ochrony przyrody, wśród których do najbardziej istotnych należą:

- utrzymanie procesów ekologicznych i stabilności ekosystemów,
- zachowanie różnorodności biologicznej,
- zapewnienie ciągłości istnienia gatunków roślin, zwierząt i grzybów, wraz z ich siedliskami, przez ich utrzymywanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony,
- ochrona walorów krajobrazowych, zieleni w miastach i wsiach oraz zadrzewień,
- utrzymywanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, a także pozostałych zasobów, tworów i składników przyrody.

Ochrona środowiska związana jest z różnymi dziedzinami działalności ludzkiej. Jednak pozostałe ustawy, regulujące w sposób szczegółowy zakres i zasady tej ochrony – takie jak: *Prawo łowieckie*, ustawa *o ochronie zwierząt*, ustawa *o lasach*, ustawa *o ochronie gruntów rolnych i leśnych* dotyczą w zasadzie innej problematyki, niż ta zawarta w treści analizowanego projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

7.6. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektu Studium

Część gminy Choszczno położona jest w zasięgu cennych przyrodniczo terenów, chronionych już od wielu lat, wskutek czego, w tych rejonach gminy nie rozwijają się tereny przemysłowe. Istniejące i potencjalne problemy ochrony środowiska w gminie Choszczno wynikają przede wszystkim z przebiegu dróg wojewódzkich oraz linii kolejowej, a także z rozwoju terenów zabudowy mieszkaniowej w sąsiedztwie terenów leśnych. Istotne jest zatem prowadzenie takiej polityki przestrzennej, która umożliwi zachowanie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku na terenach podlegających ochronie. Ponadto funkcja rolnicza w gminie wpływa na zanieczyszczenia wód powierzchniowych chemicznymi środkami nawożenia roślin.

Opracowywany dokument odnosi się do terenów zainwestowanych i otwartych, dla których najistotniejsza jest ochrona walorów środowiskowych, poprzez zachowanie różnorodności biologicznej, ograniczenie zanieczyszczeń przenikających do gleby, wód oraz powietrza, a także niwelowanie negatywnego wpływu rozwoju zabudowy na stan środowiska przyrodniczego i krajobraz.

8. Ocena oddziaływania na komponenty środowiska i zagrożenia dla środowiska w wyniku realizacji ustaleń projektu Studium.

8.1. Oddziaływanie na rzeźbę terenu i gleby

Na obszarze opracowania nie przewiduje się większych zmian rzeźby terenu. Przekształceniom mogą ulec jedynie tereny pod nowymi budynkami, co związane jest z ich posadowieniem i fundamentowaniem. Wszelkie tego typu przekształcenia, prowadzące do wprowadzenia nowego zainwestowania, w postaci nowych budynków i obsługującej je infrastruktury komunikacyjnej, wiążą się z nieodwracalnym zniszczeniem powierzchni ziemi i gleby. Mogą w ten sposób powstawać nowe formy antropogeniczne, takie jak: zwałowiska, nasypy, powierzchnie niwelowane. Z tego powodu ważnymi w tym zakresie zapisami projektu Studium są wytyczne określające maksymalne powierzchnie zabudowy i minimalne powierzchnie biologicznie czynne.

Ponadto prace ziemne związane z fundamentowaniem budynków powodują powstawanie mas ziemnych, które należy w odpowiedni sposób zagospodarować. Dlatego też w zapisach projektu wprowadzony jest zapis, iż w zakresie zagospodarowania mas ziemnych warunki zgody na zmianę ukształtowania terenu lub jej zakaz należy dokładnie określić w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Przy czym dopuszcza się zagospodarowanie mas ziemnych pochodzących z wykopów, a spełniających standardy jakości gleby lub ziemi na działce inwestorskiej, poprzez wykorzystanie ich do kształtowania terenów zieleni towarzyszącej inwestycjom, z możliwością usuwania ich także poza obszar planu, zgodnie z przepisami odrębnymi.

8.2. Oddziaływanie na warunki podłoża

W wyniku wprowadzonego zapisami projektu zmiany Studium... zainwestowania warunki podłoża na przedmiotowym obszarze mogą ulec pewnym zmianom. W miejscach wprowadzenia zabudowy i lokalizacji elementów infrastruktury technicznej i dojazdów nastąpi uszczelnienie powierzchni kosztem obszarów biologicznie czynnych. Istotną ingerencją w warunki gruntowe może być ewentualna realizacja kondygnacji podziemnych, dlatego należy rozważyć zastrzeżenie, że ich budowa nie może doprowadzać do destabilizacji stosunków wodnych lub niekorzystnego oddziaływania na stateczność gruntów.

Pod względem warunków geologiczno-inżynierskich w większości obszar gminy przeznaczony pod zabudowę nie przedstawia większych trudności dla sytuowania budynków. Niemniej jednak wskazane byłoby, podczas wprowadzaniu nowych inwestycji, wszelkie prace zmieniające kształt terenu i wpływające na nośność gruntów poprzedzać szczegółowymi badaniami geotechnicznymi, wykonywanymi zgodnie z przepisami szczególnymi (rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie ustalania geotechnicznych warunków posadawiania obiektów budowlanych (Dz. U. z 2012r. poz. 463).

8.3. Oddziaływanie na warunki wodne

Wprowadzone kierunki zagospodarowania przestrzennego określają zasady ochrony środowiska i jej zasobów, w tym wód podziemnych i powierzchniowych. Jednocześnie ustalono zasady prowadzenia gospodarki wodno-ściekowej. Ustalono m.in.: docelowy pobór wody do celów bytowych z sieci wodociągowej lub z indywidualnych ujęć wody, w tym ze studni głębinowej, docelowy pobór wody do celów przemysłowych z sieci wodociągowej lub z indywidualnych ujęć wody, zaopatrzenie wodne do zewnętrznego gaszenia pożaru dla jednostek osadniczych, zgodnie z przepisami odrębnymi; w zakresie odprowadzania ścieków bytowych, komunalnych i przemysłowych ustalono w Studium m.in.: ochronę wód (w tym szczególnie wód głównych zbiorników wód podziemnych), która musi być realizowana przez maksymalne ograniczenie zrzutów zanieczyszczeń (przede wszystkim substancji biogenych, organicznych i toksycznych) do gruntu i do wód powierzchniowych, miejscowy plan określi sposób odprowadzenia ścieków bytowych, komunalnych i przemysłowych, który zagwarantuje ochronę gruntów przed zanieczyszczeniami, przewiduje się, że ścieki bytowe i komunalnych odprowadzane będą do kanalizacji sanitarnej lub do czasu realizacji kanalizacji sanitarnej do przydomowych i przyzakładowych oczyszczalni lub do zbiorników bezodpływowych, przewiduje się, że ścieki przemysłowe odprowadzane będą do kanalizacji sanitarnej lub przydomowych i przyzakładowych oczyszczalni, ścieki przemysłowe, które będą oczyszczane w przyzakładowych oczyszczalniach ścieków, spełniające wymagania określone w przepisach odrębnych mogą być odprowadzane do rowów melioracyjnych, przy czym dla lepszego efektu ekologicznego powinny być w miarę możliwości i potrzeb wykorzystywane ponownie w procesie technologicznym danego zakładu, natomiast odpady powstałe po oczyszczeniu ścieków przemysłowych powinny być wykorzystane w zakładzie np. do produkcji energii lub zagospodarowywane zgodnie z przepisami odrębnymi, w przypadku lokalizacji zakładów odprowadzających ścieki przemysłowe o zanieczyszczeniach przekraczających dopuszczalne normy dla ścieków komunalnych należy na terenie działki inwestora wybudować podczyszczalnię ścieków przemysłowych; w zakresie kanalizacji deszczowej i melioracji ustalono, że odprowadzenie wód opadowych i roztopowych z terenów działek budowlanych z brakiem dostępu do sieci kanalizacji sanitarnej, ustala się na własny teren nieutwardzony, do dołów chłonnych lub do zbiorników retencyjnych; wody opadowe lub roztopowe z powierzchni wymagających zgodnie z przepisami odrębnymi podczyszczenia należy wprowadzać do sieci lub gruntu po zastosowaniu odpowiednich urządzeń lub instalacji. Na terenach przeznaczonych pod składowanie odpadów należy wprowadzać działania minimalizujące wpływ na otoczenie. Zabezpieczenie dna i skarp kwatery pozwala na zapobieganie się przedostawaniu się substancji chemicznych ze składowanych odpadów do gleby i wód podziemnych. Możliwe jest także stosowanie studni barierowych, które powodują lokalne obniżenie poziomu wód podziemnych pod składowiskiem, co przeciwdziała ich zanieczyszczeniu przez odcieki z odpadów składowanych. Ponadto każde składowisko jest zobowiązane do podczyszczania odcieków.

Zapisy te pozwolą, aby stan wód gruntowych nie uległ pogorszeniu w wyniku potencjalnych zanieczyszczeń mogących pochodzić z wprowadzanych zapisami Studium funkcji terenu. Przy czym zabudowa większej liczby terenów może przyczynić się w zakresie wód powierzchniowych do zagrożenia ich zanieczyszczeniami na terenach o nieuregulowanej gospodarce wodno-ściekowej oraz możliwości zmiany kierunku spływu wód opadowych w obszarze wykonywania ziemnych prac budowlanych oraz z terenów zabudowanych i utwardzonych.

Zgodnie z „Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” zatwierdzonym na posiedzeniu Rady Ministrów w dniu 18 października 2016 r. przez Prezesa Rady Ministrów do celów środowiskowych wg art. 4 Ramowej Dyrektywy Wodnej dla wód podziemnych należą:

- zapobieganie lub ograniczanie wprowadzania do nich zanieczyszczeń,
- zapobieganie pogorszeniu oraz poprawa ich stanu,
- ochrona i podejmowanie działań naprawczych, a także zapewnianie równowagi między poborem, a zasilaniem tych wód, tak, aby osiągnąć ich dobry stan.

Dla spełnienia wymogu niepogarszania stanu części wód, dla części wód będących w co najmniej dobrym stanie chemicznym i ilościowym, celem środowiskowym będzie utrzymanie tego stanu. Ze względu na fakt, iż jakość wód podziemnych w JCWPd 7 określono jako dobry, wskazane jest przynajmniej utrzymanie tego stanu.

Natomiast dla wód powierzchniowych oraz obszarów chronionych cele środowiskowe zostały oparte na wartościach granicznych poszczególnych wskaźników fizyko-chemicznych, biologicznych i hydromorfologicznych określających stan ekologiczny wód powierzchniowych oraz wskaźników chemicznych świadczących o stanie chemicznym wody, odpowiadających warunkom osiągnięcia przez te wody dobrego stanu, z uwzględnieniem kategorii wód, wg rozporządzenia w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych. Ustalono dla jednolitych części wód, będących obecnie w bardzo dobrym stanie/potencjale ekologicznym, że celem środowiskowym będzie utrzymanie tego stanu/potencjału. Ponadto, ustalając cele uwzględniono także różnicę pomiędzy naturalnymi, a silnie zmienionymi oraz sztucznymi częściami wód. Dla naturalnych części wód celem będzie osiągnięcie co najmniej dobrego stanu ekologicznego, dla silnie zmienionych i sztucznych części wód – co najmniej dobrego potencjału ekologicznego. Ponadto dla obu przypadków w celu osiągnięcia dobrego stanu/potencjału konieczne będzie dodatkowo utrzymanie co najmniej dobrego stanu chemicznego. Dla obszarów chronionych funkcjonujących w obszarach dorzeczy, nie zostały podwyższone powyższe cele środowiskowe z uwagi na częstokroć wyższe wymagania w stosunku do wartości granicznych wskaźników jakości wody przyjętych jako wartości graniczne dla dobrego stanu ekologicznego bądź dobrego lub powyżej dobrego potencjału ekologicznego wód, niż w poszczególnych aktach prawa, regulujących sposób postępowania i wymagania co do wód w obrębie obszarów chronionych.

Ze względu na fakt, iż stan badanych jcwp wykazano jako umiarkowane, celem środowiskowym będzie osiągnięcie stanu co najmniej dobrego.

Wprowadzenie zapisami Studium, nowego przeznaczenia terenów pod zabudowę głównie mieszkaniową jednorodzinną lub usługową dotychczas użytkowanych rolniczo, wpłynie na ograniczenie zanieczyszczeń środowiska gruntowo-wodnego pochodzącego ze źródeł rolniczych. Ponadto w zapisach Studium odnosi się do docelowej realizacji sieci kanalizacji sanitarnej w miarę rozwoju zabudowy, co wpłynie pozytywnie na stan wód w gminie. Jak ukazują badania jakości wód z lat wcześniejszych oraz najbardziej aktualnych, rozwój zabudowy wraz z rozwojem infrastruktury technicznej – wodociągowej i kanalizacyjnej, przyczynia się do poprawy stanu lub potencjału ekologicznego jednolitych części wód. Zatem projektowane przeznaczenie w Studium powinno przyczynić się do osiągnięcia celów środowiskowych zawartych w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”, gdyż rozbudowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej stanie się bardziej opłacalna.

8.4. Oddziaływanie na szatę roślinną, świat zwierzęcy oraz obszary chronione i obszary Natura 2000

Projekt zmiany Studium zakłada zwiększenie terenów zabudowy, co zawsze wiąże się z uszczelnieniem powierzchni kosztem terenów biologicznie czynnych. W konsekwencji powoduje to również ograniczenie miejsc bytowania lokalnej fauny, a także ograniczenie możliwości migracji zwierząt i roślin. Ponadto w miejscach lokalizacji budynków oraz infrastruktury komunikacyjnej następuje degradacja istniejącej szaty roślinnej. Jednocześnie w otoczeniu terenów zurbanizowanych zmieniają się warunki siedliskowe szaty roślinnej oraz wprowadzana jest nowa zieleń urządzona. W zakresie projektowania zieleni towarzyszącej zabudowie, ważny jest odpowiedni dobór wprowadzanych gatunków (przede wszystkim gatunków rodzimych, zgodnych z naturalnymi siedliskami przyrodniczymi). Jednocześnie wskazane jest, aby w ramach inwestycji ograniczać wycinkę terenów leśnych do niezbędnego minimum, ze względu na ich rolę ochronną.

Projekt zmiany Studium nie obejmuje terenów wchodzących w obszary chronione.

Negatywne oddziaływanie na faunę będzie mieć z pewnością hałas generowany przez pojazdy, który może płoszyć ptactwo i inne zwierzęta. Niemniej jednak na dzień dzisiejszy zjawisko to także występuje. W fazie budowy i przebudowy szlaków komunikacyjnych oraz realizacji innych inwestycji liniowych (wodociągi, kanalizacja) nastąpi negatywne oddziaływanie na szatę roślinną na obszarze realizacji powyższych zadań. Do najbardziej narażonych na degradację zespołów biocenotycznych należą użytki zielone. Główne zagrożenie spowodowane jest fizycznym usuwaniem roślinności w pasie technicznym robót oraz możliwością zmiany warunków siedliskowych poprzez naruszenie stosunków wodnych i przekształcenie gleb. Ponadto nastąpi okresowe zwiększenie emisji zanieczyszczeń do atmosfery w wyniku użycia ciężkiego sprzętu. Oddziaływanie to będzie miało jednak charakter czasowy. Nie mniej

jednak mogą wystąpić ograniczone w czasie skutki uboczne podwyższonych emisji gazów i pyłów. Wśród nich można wymienić m.in. ogólne czasowe pogorszenie kondycji flory wskutek emisji: dwutlenku siarki (SO_2 – powoduje osłabienie procesu fotosyntezy, degradacja chlorofilu, zakłócenia w transpiracji i oddychaniu, chloroza i in.), tlenków azotu (N_2O , NO , NO_2 – upośledzenie wzrostu i fizjologii roślin), ozonu (O_3 – uszkodzenia liści), pyłów (utrudniają oddychanie, transpirację i asymilację roślinom). W fazie eksploatacji oddziaływanie na przyrodężywioną obejmować będzie tereny bezpośrednio przyległe do projektowanych dróg. Związane ono będzie przede wszystkim ze zwiększeniem zanieczyszczeń powietrza oraz ze wzrostem emisji hałasu i wibracji. Spowoduje to odsunięcie się stref bytowania większości zwierząt od obszaru drogi.

Realizacja zapisów Studium wpłynie na faunę obszaru analizowanego poprzez zwiększenie udziału terenów zabudowy i otwartych, zainwestowanych. Niemniej jednak wprowadzane przeznaczenie ma uzupełnić już istniejące w sposób planowy, w dbałości o walory przyrodnicze i krajobrazowe danego terenu, pozostawiając niezbędne połączenia przyrodnicze. Ponadto obecność ludzi często wpływa pozytywnie na świat zwierzęcy poprzez dbałość i dożywanie zwierząt.

8.5. Oddziaływanie na stan higieny atmosfery, klimat lokalny i akustyczny

Realizacja ustaleń projektu Studium, szczególnie biorąc pod uwagę projektowane w większości funkcje, nie wpłynie znacząco na zmianę warunków klimatu akustycznego. Jednocześnie każde zwiększenie terenów zabudowy kosztem terenów biologicznie czynnych, w szczególności zadrzewionych przyczynia się do przekształcania warunków topoklimatycznych. Natomiast oba ww. czynniki mogą wpływać na pogorszenie jakości powietrza.

Ogólny wpływ na zmiany lokalnych warunków klimatycznych w wyniku realizacji ustaleń projektu Studium ograniczy się do: hamowania przepływu mas powietrza z kierunków północno-zachodnich w miejscach zwiększonej zabudowy, choć możliwość swobodnego przewietrzania terenu powinna pozostać. Ze względu na uszczelnienie części powierzchni terenu obecnie biologicznie czynnego zmniejszy się powierzchnia parowania. W okresie prowadzenia prac budowlanych nastąpi wzrost zapylenia, szczególnie w suche dni. Temperatura może ulec nieznacznemu wzrostowi w miejscach intensywniejszej zabudowy.

Jak zostało przedstawione w pkt. 6.10 w gminie Choszczno mogą występować lokalne przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu dla terenów wymagających ochrony przed hałasem. Szczególnie tereny w bezpośrednim sąsiedztwie dróg wojewódzkich nr, 151, narażone są na uciążliwości. Dlatego w Studium nie wyznaczono w tym obszarze nowych terenów zabudowy mieszkaniowej, z wyjątkiem terenów, na których obowiązują plany miejscowe, bądź dla których obowiązujące Studium przewidywało również lokalizację tego typu zabudowy.

W celu poprawy higieny powietrza w zapisach projektu ustalono, że należy dążyć do utrzymania wysokiej jakości powietrza poprzez ograniczenie emisji zanieczyszczeń np. poprzez stosowanie do celów grzewczych paliw charakteryzujących się najniższymi wskaźnikami emisyjnymi spalanych w urządzeniach o wysokim stopniu sprawności oraz wykorzystanie odnawialnych źródeł energii. Jedyne uciążliwości w zakresie emisji pyłów i gazów mogą wystąpić w fazie budowy poszczególnych obiektów i będą one związane z pracami budowlanymi i konstrukcyjno-montażowymi (m.in. wykopy, wzmożony ruch pojazdów, szczególnie ciężarowych). Przy realizacji obiektów związanych ze składowaniem i utylizacją opadów należy podejmować działania minimalizujące wpływ na otoczenie oraz spełniać standardy i dopuszczalne normy określone przez obowiązujące przepisy prawa. W celu minimalizowania wpływu na jakość powietrza zaleca się stosowanie systemów odpylania spalin, układu usuwania gazów kwaśnych, dozowania koks aktywnego, stosowania systemu redukcji tlenków azotu. Pozytywny wpływ mogą mieć także nasadzenia drzew i krzew, które stanowią naturalną zaporę ograniczającą uciążliwości związane z przyjmowanymi odpadami, np. hamując rozwiewanie śmieci z terenu i ograniczając uciążliwość odorową.

Projektowane i istniejące zainwestowanie sankcjonowane zapisami analizowanego projektu Studium powinno wszelkie oddziaływanie ograniczać do terenów, na których dana inwestycja jest lub będzie realizowana lub będzie mieć niewielki wpływ lokalnie.

8.6. Oddziaływanie na różnorodność biologiczną

Wprowadzenie wszelkiego zainwestowania pozostaje nie bez znaczenia dla istniejących na terenie opracowania roślin i zwierząt. Proponowane funkcje stanowią nawiązanie do istniejącego użytkowania oraz w sposób zrównoważony, z uwzględnieniem zasad ochrony przyrody i środowiska umożliwiają uporządkowanie tych terenów. Z uwagi na wyznaczanie nowych terenów wyłącznie w strefie poza obszarami chronionymi oraz istniejącej zabudowy obecne siedliska zostaną zachowane i nie nastąpi ich fragmentacja. W gminie Choszczno dominującą funkcją zabudowy jest mieszkalnictwo jednorodzinne, najczęściej ekstensywne oraz usługi – głównie turystyki. Funkcja produkcyjna występuje incydentalnie i towarzyszy zabudowie usługowej na terenach zurbanizowanych miasta Choszczna. W studium, nowe tereny inwestycyjne zaplanowano wyłącznie jako kontynuację istniejących zabudowań.

Każde nowe zainwestowanie na terenie niezagospodarowanym przyczynia się do niszczenia gatunków występujących samoczynnie, ważnych z punktu widzenia różnorodności biologicznej. Dlatego też projekt zmiany Studium określa postępowanie w zakresie zasad ochrony środowiska przyrodniczego i jego zasobów, i tym samym zapewnia warunki do podtrzymania bioróżnorodności biologicznej. Niemniej jednak nowe zainwestowanie wiąże się między innymi z ograniczeniem terenów biologicznie czynnych, na rzecz powierzchni uszczelnionych oraz wprowadzaniem roślin introdukowanych w prywatnych ogrodach i na terenach zieleni.

8.7. Oddziaływanie na ludzi

Projekt zmiany Studium będzie wpływał na warunki życia społeczności lokalnej poprzez wprowadzenia nowych terenów przeznaczonych pod zabudowę. Jednocześnie zapisy projektu Studium niosą za sobą dążenie do rozwoju infrastruktury technicznej oraz komunikacyjnej, co przyczyni się do poprawy warunków życia mieszkańców. Zapisy Studium odnosząc się szeroko do zasad ochrony środowiska i jego zasobów oraz kształtowania ładu przestrzennego dają podstawy do rozwijania terenów inwestycyjnych przy jednoczesnej dbałości o środowisko. Ponadto projekt Studium także zapewnia dbałość o tereny zabytkowe, co będzie pozytywnie oddziaływać na obecnych i przyszłych mieszkańców oraz mogą inicjować dalsze działania, zmierzające do poprawy wizerunku gminy. W przypadku nowej lokalizacji funkcji usługowej, należy na etapie planu miejscowego rozstrzygnąć charakter działalności, która będzie najmniej kolizyjna z zabudową mieszkaniową oraz zasady takiego zagospodarowania, aby budynki będące miejscem prowadzenia spokojniejszej działalności były lokalizowane bliżej zabudowy mieszkaniowej, a te o znacznej uciążliwości w oddaleniu.

8.8. Oddziaływanie na krajobraz

Projekt Studium będzie wpływał na warunki życia społeczności lokalnej poprzez wprowadzenia nowych terenów przeznaczonych pod zabudowę. Zapisy Studium odnosząc się szeroko do zasad ochrony środowiska i jego zasobów oraz kształtowania ładu przestrzennego dają podstawy do rozwijania terenów inwestycyjnych przy jednoczesnej dbałości o środowisko.

W ostatnim czasie następuje wzrost świadomości ekologicznej, związany z ograniczeniem dobra, jakim jest przestrzeń. Poprawie krajobrazu sprzyja także zmieniające się prawo, które ma zagwarantować dbałość o krajobraz w dużej mierze na poziomie gmin. Wprowadzana zapisami projektu Studium ochrona obiektów zabytkowych może przyczynić się do rewitalizacji parków zabytkowych i cmentarzy, co wpłynie niewątpliwie na poprawę walorów krajobrazowych terenów zurbanizowanych.

8.9. Oddziaływanie na zasoby naturalne

Na obszarach objętych zmianą Studium... nie występują zasoby naturalne, lecz na terenie gminy Choszczno znajdują się zasoby naturalne. Występują tutaj surowce mniej i bardziej rozpoznane. Zapisy projektu Studium... umożliwiają ich dalsze wydobywanie z poszanowaniem ich otoczenia, a także regulują także rekultywację terenu po zakończonej eksploatacji.

8.10. Oddziaływanie na zabytki i dobra materialne

Projekt zmiany Studium nie obejmuje swoim zasięgiem terenów ochrony konserwatorskiej. Jednocześnie realizacja ustaleń projektu Studium przyczyni się do poprawienia stanu technicznego obiektów zabytkowych, rewitalizację terenów zabytkowych parków, ale także do dbałości o przestrzeń publiczną. Działania te przyczyniają się zatem do ogólnej poprawy walorów krajobrazowych miasta i gminy, a przez to wzrostu jego atrakcyjności.

Jednocześnie zapisane w projekcie Studium funkcje nie mają powodować uciążliwości oddziałujących na nieruchomości sąsiednie, przez co zapewniony jest rozwój z poszanowaniem zasad kształtowania ładu przestrzennego i wartości historycznych.

8.11. Transgraniczne oddziaływanie

Zapisy Studium nie przewidują realizacji inwestycji mogących wpłynąć na integralność obszarów objętych ochroną oraz przekraczających swym oddziaływaniem nieruchomości, na której mają być realizowane. Skumulowane oddziaływanie na elementy środowiska skutków realizacji zapisów Studium nie będzie mieć zasięgu transgranicznego.

9. Rozwiązania alternatywne

Zaproponowane w projekcie zmiany Studium zagospodarowanie będzie mieć wpływ na obszary z nim sąsiadujące oraz niesie za sobą pewne skutki dla środowiska przyrodniczego, choć zapisy projektu Studium dotyczące kształtowania środowiska przyrodniczego dążą do ograniczenia negatywnych skutków przyjętych rozwiązań. Możliwe rozwiązania alternatywne zostały przeanalizowane na etapie analizy wniosków o zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym gminy i zaproponowane zagospodarowanie w opracowywanym projekcie można uznać za najkorzystniejsze. Jednocześnie należy zauważyć, iż jest to zmiana obowiązującego Studium..., tym samym stanowi ona alternatywę dla już istniejącego dokumentu. Analizowany projekt Studium uwzględnia wnioski władz gminy, instytucji oraz mieszkańców i przyjmuje rozwiązania optymalne. Ponadto projekt zmiany Studium jest dostosowany do obowiązujących przepisów prawa w zakresie ochrony środowiska oraz zasad polityki ekologicznej oraz sankcjonuje przeznaczenie pod tereny zabudowy dla obszarów, które już miały taki sposób użytkowania określony w obowiązującym Studium.

10. Zapobieganie, ograniczanie lub kompensacja przyrodnicza negatywnych oddziaływań na środowisko

W działaniach tych szczególny nacisk położony powinien być na ograniczenie inwestycji mogących mieć negatywny wpływ na środowisko, a także na zadrzewianie, dolesianie, ochronę obszarów chronionych. Stan funkcjonowania środowiska przyrodniczego przy obecnym stanie zagospodarowania obszaru objętego opracowaniem jest dobry. Zapisy projektu zmiany Studium omówione w rozdziale 8 zapewniają ograniczenie ewentualnego negatywnego oddziaływania na środowisko istniejących i projektowanych funkcji. Planowany rozwój terenów zabudowanych uwzględnia rozwój infrastruktury technicznej, która pozwoli na zachowanie lub przywrócenie równowagi przyrodniczej na terenach zurbanizowanych, a zapisy dotyczące ochrony zasobów środowiska przyrodniczego są wystarczająco restrykcyjne, aby niwelować wszelkie negatywne skutki wprowadzanej zabudowy.

Jednocześnie realizacja kierunków zagospodarowania przestrzennego wynikająca z zakresu Studium... nie spowoduje istotnego negatywnego oddziaływania na środowisko przyrodnicze.

W celu zapewnienia odpowiedniej ochrony zbiorowiskom roślinnym znajdującym się na analizowanym obszarze należy przede wszystkim przestrzegać obowiązujących przepisów prawnych (m.in. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady UE Nr 1143/2014 z dnia 22 października 2014 r. w sprawie działań zapobiegawczych w odniesieniu do wprowadzenia i rozprzestrzeniania inwazyjnych gatunków obcych) oraz zwiększać świadomość ekologiczną społeczeństwa. Ważnym aspektem jest również odpowiednie zagospodarowanie terenu, tak aby doprowadzić do skanalizowania ruchu pieszego i rowerowego do wyznaczonych specjalnie tras i ścieżek, jednocześnie zachęcając odwiedzających do przebywania w miejscach atrakcyjnych rekreacyjnie lecz nie narażając na bezpośrednie oddziaływanie na

najcenniejsze komponenty szaty roślinnej.

11. Metody analizy skutków realizacji postanowień projektowanej Studium oraz częstotliwość jej przeprowadzania

Analiza skutków realizacji zapisów zmiany Studium... w zakresie funkcji i sposobu zagospodarowania nastąpi po jego uchwaleniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które powstaną w oparciu o opracowywany dokument. Wynika to z faktu, iż Studium... stanowi dokument strategiczny, ale nie dający podstaw do realizacji zaproponowanych kierunków rozwoju. Monitorowanie zamierzeń inwestycyjnych odbywać się będzie na etapie występowania inwestora o pozwolenie na budowę, a następnie poprzez coroczną analizę zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy. W zakresie ochrony środowiska prowadzony jest monitoring przeprowadzany przez odpowiednie służby, zarówno ochrony środowiska, przyrody czy sanitarne. Należą do nich, m.in. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny, jak i wydziały ochrony środowiska urzędu wojewódzkiego, powiatowego oraz gminy Choszczno. Polega on na corocznej analizie i ocenie stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu (w szczególności dotyczącego: stanu wód powierzchniowych i podziemnych, powietrza, klimatu akustycznego, gleb) oraz na analizie i ocenie innych dostępnych wyników pomiarów i obserwacji. Wyniki monitoringu stanu środowiska przyrodniczego są publikowane w odpowiednich opracowaniach, takich jak np. Stan środowiska w województwie zachodniopomorskim. Raport - wydawanym co roku.

Jednocześnie poza aspektem środowiskowym, ważny jest aspekt społeczny skutków realizacji zapisów Studium. Sporządzający Studium... może zbadać stopień zadowolenia mieszkańców gminy z tych postanowień drogą ankietową bądź poprzez wprowadzenie konsultacji społecznych, przeprowadzanych przy okazji analizy wniosków o zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym gminy.

12. Streszczenie

Niniejsza prognoza dotyczy oceny oddziaływania na środowisko projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Choszczno. Opracowywany projekt został wywołany uchwałą Nr XLIII/357/2022 Rady Miejskiej w Choszcznie z dnia 1 grudnia 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Choszczno.

Analizie i ocenie poddano projekt uchwały Rady Miejskiej w Choszcznie zawierający ustalenia tekstowe, a także rysunek projektu Studium... w skali 1 : 10 000.

Obecnie teren opracowania i jego sąsiedztwo podlegają wpływowi antropopresji, związanej z wprowadzaniem nowej zabudowy, stąd zmiana Studium będzie miała przede wszystkim znaczenie w kontekście ochrony środowiska przyrodniczego i krajobrazu, przy uwzględnieniu panujących tendencji w kształtowaniu przestrzeni i potrzeb rozwojowych gminy.

W ww. projekcie zmiany Studium ustalono następujące przeznaczenie terenu:

1) Tereny przeznaczone pod zabudowę

Tereny przeznaczone pod zabudowę to tereny inwestycyjne gminy Choszczno w dużej mierze już zainwestowane (w tym tereny, dla których przewiduje się przekształcenia funkcjonalno-przestrzenne) oraz potencjalne rezerwy terenów budowlanych.

Do terenów przeznaczonych pod zabudowę zakwalifikowano tereny oznaczone na rysunku Studium symbolami:

MW – tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,

U – tereny zabudowy usługowej,

Niniejsza prognoza złożona jest z dwóch części. Pierwsza część stanowi ocenę istniejących uwarunkowań środowiska przyrodniczego, z uwzględnieniem podziału na jego poszczególne elementy: obecne użytkowanie terenu, warunki gruntowe, warunki glebowe, rzeźbę terenu, warunki wodne, szatę roślinną i świat zwierzęcy, klimat lokalny i komfort akustyczny, ludzi, zabytki oraz krajobraz.

Gmina Choszczno, to gmina miejsko-wiejska, położona w południowej części województwa zachodniopomorskiego, a samo miasto Choszczno jest także siedzibą władz powiatu choszczeńskiego. Gmina od południa graniczy z gminami Pełczyce, Krzęcin, Bierzwnik, od wschodu z gminami Recz i Drawno – wszystkie należą do powiatu choszczeńskiego. Od północy natomiast gmina Choszczno graniczy z gminą Suchań, a od zachodu z gminą Dolice (obie powiat stargardzki). Powierzchnia gminy Choszczno wynosi 246,31 km², z czego miasto stanowi 9,58 km².

Miasto Choszczno jest ośrodkiem gminnym oraz powiatowym. Stanowi jedno z większych i atrakcyjniejszych ośrodków usługowych w regionie. Jednak obszar gminy nie należy do terenów silnie zurbanizowanych, ale ze względu na dogodny kształtowanie terenu i występowanie jezior rozwija się w kierunku rekreacyjnym i turystycznym.

Gmina Choszczno cechuje się dobrą dostępnością komunikacyjną, gdyż przez jej teren przebiegają cztery drogi wojewódzkie nr 122, 151, 160 i 175. Znajduje się tu także magistralna linia kolejowa nr 351 relacji Poznań Główny – Szczecin Główny, łącząca stolicę województwa zachodniopomorskiego z większością kraju. Czas dojazdu pociągiem oraz samochodem do głównego ośrodka wojewódzkiego - Szczecina - zajmuje około godziny, co sprawia, że atrakcyjność gminy Choszczno wzrasta. Spośród powierzchniowych form ochrony przyrody, na terenie gminy możemy wyróżnić dwa obszary natura 2000: Dolina Iny koło Recza i Lasy Puszczy nad Drawą oraz obszary chronionego krajobrazu D (Choszczno-Drawno) oraz F (Bierzwnik).

Obszar opracowania częściowej zmiany Studium obejmuje dwa tereny w mieście Choszczno w jego granicach administracyjnych o łącznej powierzchni ok. 3,8 ha. Pierwszy z terenów podlegający opracowaniu zlokalizowany jest w północno-zachodniej części miasta, od strony wschodniej ograniczony jest ul. Gorzowską, od południa ul. Fabryczną, a od strony północno-zachodniej ul. Wysoką, ulice te stanowią układ komunikacyjny tego obszaru. Obecnie teren ten jest w znacznej części niezagospodarowany, porośnięty roślinnością trawiastą z pojedynczymi zadrzewieniami. W okolicy dominuje zabudowa mieszkaniowa jedno- i wielorodzinna, a od strony wschodniej zabudowa produkcyjno-magazynowa. Również w bliskiej odległości, na północy-wschód od terenu opracowania, znajduje się obszar kolejowy przez który przebiegają linie kolejowe: nr 351 Poznań Główny - Szczecin Główny na odcinku Krzyż – Stargard oraz nr 410 Grotniki Drawskie - Choszczno na odcinku Drawno - Choszczno, na której aktualnie nie jest prowadzony ruch pociągów.

Drugi obszar położony jest w południowej części miasta, od strony wschodniej ograniczony jest ul. Sportową natomiast od strony zachodniej ul. Promenada. Obecnie teren jest częściowo zabudowany budynkami letniskowymi oraz Zajazdem, świadczącym usługi noclegowe. Teren jest porośnięty roślinnością trawiastą, również występują tu liczne zadrzewienia, w szczególności w granicy nieruchomości. Ponadto obszar leży bezpośrednio przy jeziorze Klukom, a także w bliskiej odległości jeziora Żeńsko. Na południe od obszaru opracowania zlokalizowane są tereny rekreacyjno-sportowe w postaci Stadionu Miejskiego, oraz Ośrodek Sportowo-Wypoczynkowy, także świadczący usługi noclegowe. Równocześnie w okolicy przeważają tereny otwarte niezagospodarowane oraz pojedyncze zabudowania mieszkaniowe, głównie w kierunku północnym od terenu opracowania.

Zgodnie z regionalizacją fizyczno-geograficzną Polski J. Kondrackiego, gmina Choszczno położona jest w prowincji Niżu Środkowoeuropejskiego, podprowincji Pojezierza Południowobałtyckiego, w którego skład wchodzi makroregion Pojezierze Zachodniopomorskie oraz mezoregion Pojezierze Choszczeńskie. Rzeźba terenu gminy Choszczno jest dość zróżnicowana. W północno – zachodniej części znajduje się właściwy dla moreny czołowej krajobraz pagórkowaty, obniżający się ku dolinie strefy jeziornej, natomiast w części wschodniej krajobraz równinny związany z utworami sandrowymi. Deniwelacje terenu w kontekście całej gminy wynoszą nawet ok. 73,0 m, gdyż najwyższy punkt terenu opracowania położony jest na wysokości ok. 101 m n.p.m w miejscowościach Suliszewo i Kołki, a najniższy zlokalizowany jest na wysokości ok. 28 m n.p.m w miejscowości Piasecznik.

Rzeźba terenu obszarów objętych analizą nie stwarza w większości ograniczeń w zagospodarowaniu i zabudowie terenu w stosunku do pozostałych terenów zurbanizowanych w obszarach górskich Sudetów. Niemniej jednak, należy przy wprowadzaniu nowego zainwestowania zapewnić odpowiednie gospodarowanie masami ziemnymi, które mogą powstać w trakcie prac budowlanych.

Obszar opracowania zlokalizowany jest w granicach jednostki geologiczno-strukturalnej pod nazwą Niecka Szczecińska. W budowie geologicznej na obszarze gminy zalegają głównie utwory czwartorzędowe zlodowacenia bałtyckiego. Są zbudowane przede wszystkim z glin zwałowych i gliniastych piasków lodowcowych wysoczyzn morenowych, torfów i mułów w dnach dolin i na obszarach równin biogenicznych (tj. obszary rzek: Iny, Małej Iny, Stobnicy), pisaków i pisaków ze żwirami równin i stożków sandrowych oraz wysoczyzn kemowych (wschodni kraniec gminy/rejon wis Kołki, Krzowiec, Suliszewo). Na obszarze gminy Choszczno nie stwierdzono występowania obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych.

Zgodnie z mapą hydrograficzną pierwszy z obszarów znajduje się na gruntach o przepuszczalności różnicowanej. Głębokość do zwierciadła wody od powierzchni terenu wynosi 2 m. Z kolei drugi obszar w całości położony jest na gruntach o przepuszczalności słabej, o głębokości do zwierciadła wody od powierzchni terenu wynoszącej 1 m.

Zgodnie ze szczegółową mapą geologiczną pierwszy obszar opracowania znajduje się w całości na glinach zwałowych. Obszar drugi również w całości położony jest na glinach zwałowych.

Niemniej jednak, warunki geotechniczne na obszarach objętych opracowaniem, przeznaczonych pod zabudowę można uznać za dobre. Na teren ten może być wprowadzane nowe zainwestowanie, a w miejscach gdzie uwarunkowania geologiczne – inżynierskie wskazują na pewne ograniczenia należy przeprowadzić odpowiednie zabiegi inżynierskie je niwelujące.

Na obszarach opracowania nie występują żadne złoża kopalin.

Gmina Choszczno położona jest w dorzeczu Odry, w regionie wodnym Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego, w obrębie zlewni rzeki Iny. Gmina Choszczno charakteryzuje się stosunkowo dobrze rozwiniętą siecią wód powierzchniowych. Na obszarze gminy występują wody płynące, sztuczne i naturalne akweny, a także tereny podmokłe. Sieć rzeczna w gminie Choszczno tworzą następujące rzeki: Ina, Mała Ina, Stobnica i Wardynka. Na obszarze gminy Choszczno położonych jest 25 jezior o powierzchni powyżej 1 ha, które zajmują łącznie powierzchnię ok. 515 ha. Ponadto teren gminy Choszczno poprzecinany jest licznymi kanałami melioracyjnymi, do największych z nich należą: kanał Kołki, kanał Nadarzyn, kanał Sławęcina, kanał Suliszewo, kanał Radaczewo, kanał Zwierzyn.

Na obu obszarach opracowania nie występują zbiorniki wodne oraz cieki. Jednak leżą one w bliskim sąsiedztwie jeziora Kluki, przy czym drygi z obszarów, leży również w bliskim sąsiedztwie jeziora Żeńsko. Także oba obszary opracowania w całości zlokalizowane są w zasięgu zlewni jcwp Ina od źródeł do Stobnicy (RW60001619849).

Na terenie Gminy Choszczno ujmowane są przede wszystkim wody podziemne z utworów czwartorzędowych. W obrębie utworów czwartorzędowych występują dwa poziomy wodonośne gruntowy oraz wgłębny międzyglinowy i podglinowy. Wody gruntowe występują na zmiennym poziomie, który zależny jest od ukształtowania terenu, warunków hydrologicznych oraz atmosferycznych. Warstwę wodonośną stanowią głównie piaski drobne, średnie, gruboziarniste, pospółka i otoczaki. Użytkowy poziom wodonośny najpłycej zalega w rejonie miejscowości Piasecznik, Radaczewo, Stawin, Gleźno, Wardyń i Smoleń oraz w ujęciach na terenie miasta Choszczno (ujęcie komunalne i ujęcia zakładowe). Poziom użytkowy najgłębiej zalega w okolicy Sławęcina, Stradzewa, Zameęcina, Starego Klukomia oraz na ujęciu w Rzeczkach. Głębokości odwiertów wynoszą w od 26 do 110 m. Zwierciadło wód gruntowych w granicach gminy zalega na głębokości od ok. 0,5 m p.p.t. do ok. 5,0 m p.p.t. Ponadto pod terenem gminy Choszczno występują zasoby wód geotermalnych, które związane są rozległym obszarem niecki szczecińsko – łódzkiej.

Tereny objęte projektem zmiany studium zlokalizowane są w obrębie JCWPd nr 7. Zgodnie z Klasą jakości wód podziemnych – monitoring jakości wód podziemnych – monitoring operacyjny – 2022 dla jcwpd nr 7 w 2022 r. na terenie gminy Choszczno wody podziemne zaliczono III klasy jakości.

Gmina Choszczno należy do Myśluborsko – Choszczeńskiego regionu rolniczo – glebowego. Gleby na obszarze gminy Choszczno zostały wytworzone z utworów czwartorzędowych, pochodzących z okresu regresji zlodowacenia i późniejszych. Przeważają głównie gleby bielcowe powstałe z utworów pyłowych wodnego pochodzenia – lekkie, średnie i ciężkie. Pod względem przydatności rolniczej przeważają głównie cztery kompleksy glebowe, takie jak: żytmi bardzo dobry (29,8%), żytmi dobry (25,3%), żytmi słaby (14,9%) oraz pszeny dobry (11,7%). W strukturze gleboznawczej klasyfikacji gruntów na terenie gminy Choszczno dominują gleby średniej jakości (IVa i IVb). Znaczny udział mają również gleby klasy bonitacyjnej IIIB (gleby

średnio dobre) i V (gleby słabe). Na obszarze gminy nie występują w ogóle gleby najlepszej jakości klasy I, natomiast gleby bardzo dobre II klasy zajmują niewielką powierzchnię, jedynie ok 0,7 ha. Gleby gminy Choszczno, podobnie jak gleby całego powiatu choszczeńskiego, zakwalifikowano do zagrożonych erozją wietrzną. Na pierwszym terenie objętym opracowaniem przeważają grunty oznaczone w ewidencji gruntów jako tereny zabudowy przemysłowej lub tereny zurbanizowane niezabudowane lub w trakcie zabudowy. Drugi teren podlegający opracowaniu w ewidencji gruntów oznaczony jest inne tereny zabudowane.

Według podziału geobotanicznego Polski gmina Choszczno leży w obrębie obszaru Euro-Syberyjskiego, prowincji Nizowo-Wyżynnej i Środkowoeuropejskiej, działu Bałtyckiego, poddziału Równin Przymorskich oraz Wysoczyzn Pomorskich, krainy Pojezierze Pomorskie i okręgu Wałecko-Drawskiego. Gmina Choszczno charakteryzuje się ok. 16% stopniem zalesienia. Lasy występujące w gminie Choszczno są bardzo rozproszone, występują często w postaci niewielkich kęp i ciągów tuż przy ciekach wodnych. Większe enklawy pojawiają się na północno-zachodnich obrzeżach gminy. Spośród typów siedliskowych lasów występują tutaj głównie lasy świeże mieszane oraz częściowo bory mieszane świeże, głównie z przewagą monokultury sosny zwyczajnej. Ponadto charakterystyczną cechą gminy są licznie występujące zakrzaczenia i zadrzewienia śródpolne i przydrożne. Najliczniej ekosystemy te reprezentują: dęby, brzozy, buki, klony oraz lipy. Odgrywają one znaczącą rolę w krajobrazie, pełniąc funkcję ochronną, estetyczną, klimatyczną, a także orientacyjną. Zadrzewienia śródpolne mają także wpływ na przewietrzanie, temperaturę i wilgotność. Stanowią naturalną barierę dla migrujących substancji chemicznych. Znaczną część obszaru gminy stanowią grunty orne oraz siedliska łąkowo-pastwiskowe, pokryte zielenią łąkową, często sitowiem, turzycami oraz roślinnością trawiastą.

Najcenniejsze siedliska fauny w gminie związane są z terenami podmokłymi, torfowiskowymi oraz łąkami, które osadzone w sąsiedztwie pól uprawnych zapewniając dobrą bazę żerową. W zasięgu obszaru opracowania, miejscami koncentracji ptaków są przede wszystkim tereny podmokłe, głównie wzdłuż jezior i rzek (Stobnicy, Wardynki, Iny, Małej Iny). Do ptaków występujących na terenie gminy Choszczno należą następujące gatunki: perkozek, perkoz dwuczuby, perkoz rdzawoszyj, bąk, bocian czarny, bocian biały, łabędź niemy, łabędź krzykliwy, świstun, krakwa, gągoł, nurogęś, trzmiełojad, kania czarna, kania rdzawa, bielik, błotniak stawowy, błotniak zbożowy, jastrząb gołębiarz, krogulec, myszołów zwyczajny, myszołów włochoaty, orlik krzykliwy, rybołów, pustułka, kobuz, przepiórka, cyranka, wodnik, derkacz, kokoszka wodna, żuraw, czajka, bekas kszyc, kulik wielki, brodziec samotny, mewa śmieszka, mewa pospolita, rybitwa zwyczajna, rybitwa czarna, gołąb siniak, turkawka, płomykówka, pójdzka, sowa uszata, lelek kozodój, jerzyk, zimorodek, krętogłów, dzięcioł zielony, dzięcioł czarny, skowronek borowy, brzegówka, pliszka żółta, pliszka górską, kłaskawka, świerszczak, strumieniówka, brzęczka, rokitniczka, trzciniak, muchołówka mała, wąsatka, remiz, dzierzba gąsiorek, dzierzba srokosz, gawron, kruk, potrzuszcz, kormoran (czarny), sroka i wrona siwa. Do cennych ptaków gminy należą także: czapla siwa, gęś zbożowa, gęś białoczelna, gęś gęgawa, cyraneczka, krzyżówka, głowienka, czernica, kuropatwa, bażant, słonka. Spośród płazów wyróżnia się: traszkę grzebieniastą, kumaka nizinny, grzebiuszkę ziemną, ropuchę szarą, rzekotkę drzewną, żabę: jeziorkową, śmieszkę, trawną i moczarową. Wśród gadów spotkać można: padalca zwyczajnego, zaskrońca zwyczajnego, żmiję zygzakowatą oraz jaszczurkę żyworodną i zwinkę. Do cennych gatunków bezkręgowców w gminie Choszczno zalicza się: szczeżuję pospolitą, racicznicę zmienną, groszówkę jajowatą i drobną.

W krajobrazie dominuje krajobraz rolniczy – użytki rolne zajmują 71,6% powierzchni gminy, następnie leśny, który zajmuje 16,1% powierzchni gminy, a krajobraz zurbanizowany zajmuje zaledwie 5,0%. Samo miasto Choszczno posiada charakter zurbanizowany. Jego struktura oparta jest o średniowieczny układ przestrzenny skupiony wokół centralnie położonego rynku. Główną oś urbanistyczną miasta tworzy ul. Wolności. Natomiast zdecydowana większość wsi ma charakter wsi średniowiecznej, zakładanej w miejscu lub sąsiedztwie grodzisk (np. Suliszewo), czy wzdłuż historycznych traktów komunikacyjnych (np. Raduń, Zamęcin), czy w pobliżu jezior (np. Korytowo). Na 38 wsi, ponad 16 z ich posiada wyraźną strukturę przestrzenną i skupioną zabudowę. Najcenniejsze z ruralistycznych układów przestrzennych występujących w gminie Choszczno to: Korytowo, Kołki, Piasecznik, Raduń, Rzecko, Suliszewo, Zamęcie, Radaczewo, Sławęcin, Stradzewo oraz Wardyń. Wsie wyróżniające się występowaniem pałaców, dworów, założeń podworskich to: Korytowo, Wardy, Straszewo, Golcza, Stawin,

Rzecko, Rzeczek i Koplina. Charakteryzują się one zabudową szachulcową (początki XIX wieku), bądź ceglana (2. połowa XIX wieku). Charakterystyczne elementy, kształtujące krajobraz kulturowy to sylwety kościołów, obiektów sakralnych oraz założenia rezydencjonalno-dworskie. Wyróżniają się one architekturą neogotycką i nawiązującą do „gotyku ceglanego” – charakterystycznego dla okolic Pomorza.

Obszar gminy Choszczno według podziału Polski na dzielnice rolniczo – klimatyczne R. Gumińskiego, położony jest w obrębie dzielnicy pomorskiej i bydgoskiej. Dzielnica pomorska należy do stosunkowo chłodnych. Rzeźba terenu wpływa na charakterystyczny rozkład opadów, które po północno – zachodniej stronie wzniesień morenowych przekraczają sumę 700 mm rocznie.

Według najnowszej rocznej oceny jakości powietrza pod kątem ochrony zdrowia za rok 2022 strefa zachodniopomorska cechuje się dobrą jakością powietrza. Podsumowanie badań przedstawia poniższa tabela. Dla wszystkich 12 substancji mierzonych wyniki były w normie. Dla ozonu - poziomu celu długoterminowego, strefa uzyskała klasę D2. Z kolei według najnowszej rocznej oceny jakości powietrza pod kątem ochrony roślin za rok 2022 strefa zachodniopomorska cechuje się dość dobrą jakością powietrza. Podsumowanie badań RWMŚ w Szczecinie przedstawia poniższa tabela. Dla ozonu – poziomu celu długoterminowego strefa zachodniopomorska uzyskała klasę D2.

Klimat akustyczny środowiska gminy Choszczno kształtowany jest przez hałas komunikacyjny drogowy, przede wszystkim od dróg wojewódzkich. Pierwszy obszar opracowania leży w granicy drogi wojewódzkiej nr 151. W oparciu o Generalny Pomiar Ruchu z 2020/21 roku, SDR (średni dobowy ruch) dla drogi wojewódzkiej nr 151 na odcinku Recz – Choszczno (pocz. 65,410 km – końc. 78,782 km), SDR wyniósł 2459 pojazdów ogółem, z czego 2067 stanowiły samochody osobowe, 219 samochody dostawcze oraz 129 samochody ciężarowe.

Wpływ na klimat akustyczny gminy Choszczno ma również przebiegająca przez jej teren linia kolejowa nr 351 relacji Szczecin – Poznań, która przebiega w bliskim sąsiedztwie pierwszego obszaru opracowania. Linia ta obsługuje zarówno przewozy pasażerskiej, jak i towarowe. Hałas emitowany przez ruch kolejowy ma subiektywnie mniejszą dokuczliwość, m.in. ze względu na ograniczenia kursowania pociągów. Hałas kolejowy uciążliwy jest głównie nocą (ze względu na wyraźniejszy odbiór i zmniejszenie innych źródeł generujących hałas), a szczególnie narażone są na niego tereny mieszkaniowe. W granicach Choszczna, wzdłuż terenów kolejowych, występują tereny produkcyjno-usługowe, a także zabudowania mieszkaniowe. W pozostałej części gminy, wzdłuż terenów kolejowych, zlokalizowane są głównie tereny rolnicze.

Na obszarze gminy Choszczno zostały wyznaczone następujące formy ochrony przyrody określone w ustawie o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. Są to:

- Obszar chronionego krajobrazu „D” Choszczno – Drawno,
- Obszar chronionego krajobrazu „F” Bierzwnik,
- Obszar Natura 2000 „Lasy Puszczy nad Drawą” PLB320016,
- Obszar Natura 2000 „Dolina Iny koło Recza” PLH320004,
- Użytek ekologiczny „Niebieski korytarz ekologiczny koryta rzeki Iny i jej dopływów – VI”,
- Korytarz ekologiczny „Dolina Drawy”,
- Korytarz ekologiczny „Pojezierze Ińskie”,
- pomniki przyrody.

Na obszarach objętymi opracowaniem nie zostały wyznaczone formy ochrony przyrody określone w ustawie o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004r.

W zakresie stanu dziedzictwa kulturowego, zabytków oraz krajobrazu kulturowego na terenach podlegających opracowaniu nie występują obiekty wpisane do rejestru zabytków.

Druga część odnosi się do konkretnych zapisów projektu Studium w kontekście ich zgodności z przepisami prawa dotyczącymi ochrony środowiska, jak również ich oddziaływania na poszczególne komponenty. Prognoza wykazuje, iż zapisy projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Choszczno spowodują realizację inwestycji wpływających na środowisko na analizowanym obszarze, ale nieznacznie w jego otoczeniu. Potrzeba przystąpienia do zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Choszczno wynika z wniosków o zmianę zapisów studium złożonych przez właścicieli nieruchomości. Wnioskodawcy wnoszą o uaktualnienie zapisów studium stosownie do umożliwienia planowanych zamierzeń inwestycyjnych z

zakresu zabudowy wielorodzinnej i usług, które nie byłyby możliwe do realizacji bez dokonania niniejszej zmiany Studium. Aby móc dokonać stosownych zmian w obowiązujących obecnie planach miejscowych na wskazanym obszarze niezbędne jest dokonanie zmiany zapisów studium

W prognozie odniesiono się, m.in. do zapisów ustawy Prawo ochrony środowiska, o ochronie przyrody, Prawo wodne oraz przytoczono konkretne zapisy projektu Studium, spełniające wymogi wynikające z tych i innych ustaw. Dotyczą one m.in. gospodarki wodami opadowymi i roztopowymi, gospodarki odpadami, zagospodarowania ścieków, ochrony terenów zieleni.

Na obszarze opracowania nie przewiduje się większych zmian rzeźby terenu. Przekształceniom mogą ulec jedynie tereny pod nowymi budynkami, co związane jest z ich posadowieniem i fundamentowaniem. Wszelkie tego typu przekształcenia, prowadzące do wprowadzenia nowego zainwestowania, w postaci nowych budynków i obsługującej je infrastruktury komunikacyjnej, wiążą się z nieodwracalnym zniszczeniem powierzchni ziemi i gleby. Mogą w ten sposób powstawać nowe formy antropogeniczne, takie jak: zwałowiska, nasypy, powierzchnie niwelowane. Z tego powodu ważnymi w tym zakresie zapisami projektu Studium są wytyczne określające maksymalne powierzchnie zabudowy i minimalne powierzchnie biologicznie czynne.

W wyniku wprowadzonego zapisami projektu zmiany Studium... zainwestowania warunki podłoża na przedmiotowym obszarze mogą ulec pewnym zmianom. W miejscach wprowadzenia zabudowy i lokalizacji elementów infrastruktury technicznej i dojazdów nastąpi uszczelnienie powierzchni kosztem obszarów biologicznie czynnych. Istotną ingerencją w warunki gruntowe może być ewentualna realizacja kondygnacji podziemnych, dlatego należy rozważyć zastrzeżenie, że ich budowa nie może doprowadzać do destabilizacji stosunków wodnych lub niekorzystnego oddziaływania na stateczność gruntów.

Wprowadzone ustalenia zmiany Studium... określają zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego, w tym istniejących warunków wodnych. Zapisy te pozwolą, aby stan wód gruntowych nie uległ pogorszeniu w wyniku potencjalnych zanieczyszczeń mogących pochodzić z wprowadzanej zapisami Studium funkcji terenu.

Projekt zmiany Studium zakłada zwiększenie terenów zabudowy, co zawsze wiąże się z uszczelnieniem powierzchni kosztem terenów biologicznie czynnych. W konsekwencji powoduje to również ograniczenie miejsc bytowania lokalnej fauny, a także ograniczenie możliwości migracji zwierząt i roślin.

Proponowane funkcje stanowią nawiązanie do istniejącego użytkowania oraz w sposób zrównoważony, z uwzględnieniem zasad ochrony przyrody i środowiska umożliwiają uporządkowanie tych terenów. Z uwagi na wyznaczanie nowych terenów wyłącznie w strefie poza obszarami chronionymi oraz istniejącej zabudowy obecne siedliska zostaną zachowane i nie nastąpi ich fragmentacja. W gminie Choszczno dominującą funkcją zabudowy jest mieszkalnictwo jednorodzinne, najczęściej ekstensywne oraz usługi – głównie turystyki. Funkcja produkcyjna występuje incydentalnie i towarzyszy zabudowie usługowej na terenach zurbanizowanych miasta Choszczna. W studium, nowe tereny inwestycyjne zaplanowano wyłącznie jako kontynuację istniejących zabudowań.

Projekt zmiany Studium nie obejmuje terenów wchodzących w obszary chronione.

Negatywne oddziaływanie na faunę będzie mieć z pewnością hałas generowany przez pojazdy, który może płoszyć ptactwo i inne zwierzęta. Niemniej jednak na dzień dzisiejszy zjawisko to także występuje. W fazie budowy i przebudowy szlaków komunikacyjnych oraz realizacji innych inwestycji liniowych (wodociągi, kanalizacja) nastąpi negatywne oddziaływanie na szatę roślinną na obszarze realizacji powyższych zadań. Do najbardziej narażonych na degradację zespołów biocenotycznych należą użytki zielone. Główne zagrożenie spowodowane jest fizycznym usuwaniem roślinności w pasie technicznym robót oraz możliwością zmiany warunków siedliskowych poprzez naruszenie stosunków wodnych i przekształcenie gleb. Ponadto nastąpi okresowe zwiększenie emisji zanieczyszczeń do atmosfery w wyniku użycia ciężkiego sprzętu. Oddziaływanie to będzie miało jednak charakter czasowy. Nie mniej jednak mogą wystąpić ograniczone w czasie skutki uboczne podwyższonych emisji gazów i pyłów. Wśród nich można wymienić m.in. ogólne czasowe pogorszenie kondycji flory wskutek emisji: dwutlenku siarki (SO_2 – powoduje osłabienie procesu fotosyntezy, degradacja chlorofilu, zakłócenia w transpiracji i oddychaniu, chloroza i in.), tlenków azotu (N_2O , NO , NO_2 – upośledzenie wzrostu i fizjologii roślin), ozonu (O_3 – uszkodzenia liści), pyłów (utrudniają oddychanie, transpirację i asymilację roślinom). W fazie eksploatacji oddziaływanie na przyrodę ożywioną obejmować będzie tereny bezpośrednio przyległe do

projektowanych dróg. Związane ono będzie przede wszystkim ze zwiększeniem zanieczyszczeń powietrza oraz ze wzrostem emisji hałasu i wibracji. Spowoduje to odsunięcie się stref bytowania większości zwierząt od obszaru drogi.

Realizacja ustaleń projektu Studium, szczególnie biorąc pod uwagę projektowane w większości funkcje, nie wpłynie znacząco na zmianę warunków klimatu akustycznego. Jednocześnie każde zwiększenie terenów zabudowy kosztem terenów biologicznie czynnych, w szczególności zadrzewionych przyczynia się do przekształcania warunków topoklimatycznych. Natomiast oba ww. czynniki mogą wpływać na pogorszenie jakości powietrza.

Wprowadzenie wszelkiego zainwestowania pozostaje nie bez znaczenia dla istniejących na terenie opracowania roślin i zwierząt. Proponowane zmiany zawarte w omawianym dokumencie wpłyną na rozerwanie siedlisk, jednak nie w stopniu znaczącym, gdyż nie mają one charakteru wielkoskalowego, niemniej jednak ich efekt będzie skumulowany. Każde nowe zainwestowanie na terenie niezagospodarowanym przyczynia się do niszczenia gatunków występujących samoczynnie, ważnych z punktu widzenia różnorodności biologicznej. Dlatego też projekt Studium określa postępowanie w zakresie zasad ochrony środowiska przyrodniczego i jego zasobów, i tym samym zapewnia warunki do podtrzymania bioróżnorodności biologicznej. Niemniej jednak nowe zainwestowanie wiąże się między innymi z ograniczeniem terenów biologicznie czynnych, na rzecz powierzchni uszczelnionych oraz wprowadzaniem roślin introdukowanych w prywatnych ogrodach i na terenach zieleni.

Projekt Studium będzie wpływał na warunki życia społeczności lokalnej poprzez wprowadzenia nowych terenów przeznaczonych pod zabudowę. Jednocześnie zapisy projektu Studium niosą za sobą dążenie do rozwoju infrastruktury technicznej oraz komunikacyjnej, co przyczyni się do poprawy warunków życia mieszkańców. Zapisy Studium odnosząc się szeroko do zasad ochrony środowiska i jego zasobów oraz kształtowania ładu przestrzennego dają podstawy do rozwijania terenów inwestycyjnych przy jednoczesnej dbałości o środowisko. Ponadto projekt Studium także zapewnia dbałość o tereny zabytkowe, co będzie pozytywnie oddziaływać na obecnych i przyszłych mieszkańców oraz mogą inicjować dalsze działania, zmierzające do poprawy wizerunku gminy. W przypadku nowej lokalizacji funkcji usługowej, należy na etapie planu miejscowego rozstrzygnąć charakter działalności, która będzie najmniej kolizyjna z zabudową mieszkaniową oraz zasady takiego zagospodarowania, aby budynki będące miejscem prowadzenia spokojniejszej działalności były lokalizowane bliżej zabudowy mieszkaniowej, a te o znacznej uciążliwości w oddaleniu.

Projekt Studium będzie wpływał na warunki życia społeczności lokalnej poprzez wprowadzenia nowych terenów przeznaczonych pod zabudowę. Zapisy Studium odnosząc się szeroko do zasad ochrony środowiska i jego zasobów oraz kształtowania ładu przestrzennego dają podstawy do rozwijania terenów inwestycyjnych przy jednoczesnej dbałości o środowisko.

W ostatnim czasie następuje wzrost świadomości ekologicznej, związany z ograniczeniem dobra, jakim jest przestrzeń. Poprawie krajobrazu sprzyja także zmieniające się prawo, które ma zagwarantować dbałość o krajobraz w dużej mierze na poziomie gmin. Wprowadzana zapisami projektu Studium ochrona obiektów zabytkowych może przyczynić się do rewitalizacji parków zabytkowych i cmentarzy, co wpłynie niewątpliwie na poprawę walorów krajobrazowych terenów zurbanizowanych.

Na obszarach objętych zmianą Studium... nie występują zasoby naturalne, lecz na terenie gminy Choszczno znajdują się zasoby naturalne. Występują tutaj surowce mniej i bardziej rozpoznane. Zapisy projektu Studium... umożliwiają ich dalsze wydobywanie z poszanowaniem ich otoczenia, a także regulują także rekultywację terenu po zakończonej eksploatacji.

Projekt zmiany Studium nie obejmuje swoim zasięgiem terenów ochrony konserwatorskiej. Jednocześnie realizacja ustaleń projektu Studium przyczyni się do poprawienia stanu technicznego obiektów zabytkowych, rewitalizację terenów zabytkowych parków, ale także do dbałości o przestrzeń publiczną. Działania te przyczyniają się zatem do ogólnej poprawy walorów krajobrazowych miasta i gminy, a przez to wzrostu jego atrakcyjności. Jednocześnie zapisane w projekcie Studium funkcje nie mają powodować uciążliwości oddziałujących na nieruchomości sąsiednie, przez co zapewniony jest rozwój z poszanowaniem zasad kształtowania ładu przestrzennego i wartości historycznych.

Zapisy Studium nie przewidują realizacji inwestycji mogących wpłynąć na integralność obszarów objętych ochroną oraz przekraczających swym oddziaływaniem nieruchomości, na której mają być

realizowane. Skumulowane oddziaływanie na elementy środowiska skutków realizacji zapisów Studium nie będzie mieć zasięgu transgranicznego.